

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIO - JANUARY 18, 2008

Vol. XCIX Nr. 12

Krašto apsaugos savanorių pajėgos mini savo įkūrimo metines

Minėjimas vyko Nepriklausomybės aikštėje prie Seimo rūmų.

Linos Petrauskienės (ELTA) nuotr.

Vilnius, 2008 m. sausio 17 d. (Alfa.lt) – Krašto apsaugos savanorių pajėgos (KASP) ketvirtadienį minėjo 17-ąsias įkūrimo metines. Nepriklausomybės aikštėje prie Seimo rūmų vyko iškilminga Savanorių pajėgų vėliavų būrių rikiuotė. Minėjimą pradėjo šv. Mišiomis, vėliau savanoriai išsiriškiavo iškilingai rikiuotei prie Sei-

mo rūmų. Iškilmėse dalyvavo ne tik kariuomenės vadovybė, bet ir valstybės vadovai.

Savanorių istorija prasidėjo 1991 m. sausį po Sovietų Sąjungos bandymo ginkluota jėga nuversti teisėtą Lietuvos vyriausybę. Sausio 17 d. Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą dėl Savanoriškosios krašto apsau-

gos tarnybos (SKAT) įkūrimo. Tarnybos įkūrimas įteisino savanorių veiklą ir į valstybės gynimą oficialiai įtraukė visuomenę, kuri teisėtai galėjo ginti savo beatsikuriančią valstybę. Teisiškai legalizuotos jau veikiančios savanorių formuotės, pradėjusios kurtis 1990 m. SKAT buvo sudarytos prielaidos paskirti vadovybę, formuoti dalinius.

Per septyniolika gyvavimo metų Savanorių pajėgos nuėjo ilgą kelią – nuo Parlamento gynėjų bei teritorinės gynybos užduočių iki modernios aktyviojo rezervo struktūros. Savanorių istorijoje yra keli tamsūs puslapiai – tai Pakaunės įvykiai 1993 m.

Savanoriškoji krašto apsaugos tarnyba 1998 m. reorganizuota į Krašto apsaugos savanorių pajėgas, kurios tapo sudėtine kariuomenės dalimi. Lietuvai tapus NATO nare, pasikeitė KASP užduotys, nuo teritorinės gynybos pereita į kolektyvinę gynybą, modernaus rezervo struktūrą, organizuotą pagal funkcinę paskirtį, galinčią vykdyti naujas užduotis ir dalyvauti tarptautinėse misijose. 2004 m. iš karių savanorių suformuoti vienetai **Nukelta į 6 psl.**

Lietuva – laisvų šalių gretose

Vilnius, sausio 17 (BNS) – Kasmet sudaromame pasaulio valstybių politinių ir pilietinių laisvių įvertinime Lietuva įvardijama kaip laisva šalis, skelbia tarptautinė nevyriausybinė organizacija „Freedom House”.

Lietuvai suteiktas 1 balo įvertinimas 1-7 balų skalėje, kai vienetas reiškia, jog šalyje yra įtvirtintos plačios politinės konkurencijos galimybės, gerbiama pilietinės laisvės, egzistuoja nepriklausomas pilietinis gyvenimas

bei veikia nepriklausoma žiniasklaida. Septynetas atspindi itin prastą politinių ir pilietinių laisvių padėtį šalyje.

Lietuvos kaimynėms – Estijai bei Lenkijai – taip pat suteiktas 1 balo įvertinimas, **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Sporto apžvalga. Futbolas. Naujienos iš užsienio ir Lietuvos (p. 2)
- Rusija — rimta grėsmė ar tautinė paranoja? (p. 3, 5)
- Lietuvos teniso istorikas Čikagoje (p. 4–5)
- Amerikos lietuvių tarybos posėdis (p. 5)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Pagerbtas V. Peseckas (p. 8)
- Kaip kalbame (p. 8)
- Už jūsų ir mūsų laisvę (5) (p. 9)
- Pažintis su menininke iš Lietuvos (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.36 LT
1 EUR — 3.45 LT

Ambasadore Kanadoje paskirta Gintė Bernadeta Damušis

G. B. Damušis.
Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 17 d. (ELTA) – Sausio pabaigoje Lietuvai Kanadoje atstovaus ambasadorė Gintė Berna-

deta Damušis. Ketvirtadienį prezidentas V. Adamkus įteikė G. B. Damušis skiriamuosius raštus.

Valstybės vadovas pasveikino naująją ambasadorę ir išreiškė ištikinimą, kad diplomatinė patirtis leis tinkamai atlikti patikėtą misiją. Šalies prezidentas palinkėjo ambasadorėi sėkmės gilinant Lietuvos ir Kanados partnerystę, plėtojant politinius, ekonominius ir žmogiškuosius ryšius. Gintė Bernadeta Damušytė – Damušis (g. 1956 m. balandžio 25 d. Cleveland, Ohio valstija, JAV) – Lietuvos visuomenės veikėja, diplomatė, ambasadorė ypatingiems pavedimams. 1998-2001 m. Lietuvos Respublikos ambasadorė Austrijai, Slovakijai ir Kroatijai. Nuo 2001 m. Lietuvos ambasadorė prie NATO, Lietuvos paramos Afganistanui koordinatore. 2003 m. jai įteiktas Ordino „Už nuopelnus Lietuvai” Komandoro kryžius. G. B. Damušis keičia kadenciją baigiančią Lietuvos Respublikos nepaprastąją ir įgaliotąją ambasadorę Kanadoje Sigutę Jakštonytę.

Šeštadienį — priedas *Kultūra*.

Lietuvoje vieši Jungtinių Valstijų Kongreso narys

Vilnius, 2008 m. sausio 17 d. (ELTA) – Lietuvoje vieši Jungtinių Valstijų Kongreso narys John Shimkus. Jis Vilniuje dalyvavo aukščiausio lygio susitikime bei su Lietuvos vadovais aptarė dvišalius santykius. JAV Kongreso narys pagyrė Lietuvos pastangas skleidžiant laisvės ir demokratijos idėjas Rytų Europos regione. Lietuvių kilmės JAV politikas sakė, kad Lietuvos vaidmuo ypač svarbus tokioms šalims kaip Baltarusija, Gruzija ir Ukraina. Anot Lietuvoje viešinčio JAV Atstovų Rūmų nario, Lietuva šiame regione gali padaryti netgi daugiau nei JAV. Kongreso narys vadovauja JAV Kongrese veikiančiam Baltų sambūriui.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-17-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SPORTO

APŽVALGA

FUTBOLAS

Paruošė **Ed. Šulaitis**

Antrame rate – graži „Lituanicos“ vyrų pergalė

Po liūdno pasirodymo „Metropolitan“ futbolo lygos 2008 m. žiemos pirmenybių salėje pirmąjį sausio sekmadienį (buvo pralaimėta 4:6 „International“ komandai), sausio 13 d. įvykusiame antrame susitikime lietuviai šventė pergalę.

Mūsiškiai įveikė „Real FC“ vie nuolikę net 7:2 ir į savo sąskaitą įsirašė tris pirmenybinius taškus. Tačiau ir ši kartą pirmieji įvartį pasiekė varžovai, kurie 5-tą žaidimo minutę pirmavo 1:0. Kai kurie žiūrovai tada galvojo, kad pasikartos ankstesnio sekmadienio istorija.

Bet kuomet 9-tą minutę Povilas Gelžinis rezultatą išlygino, o netrukus Edvinas Trinkūnas išvedė „Lituanicą“ į priekį 2:1, visų nervai gerokai atsileido. Bet 16-tą minutę vėl pasitaikė nesėkmė varžovų spirtas kamuolys atsimušė į lietuvių žaidėją ir įriedėjo į mūsiškių vartus. Tad pirmasis kėlinys baigėsi 2:2.

Po pertraukos žaidimas jau priklaušė „Lituanicos“ vyrams: Laimonas Bytautas stipriu smūgiu ženklino 3:2, o po trijų minučių jis dar

kartą parodė, kaip reikia mušti įvartį ir pasekmę padidino iki 4:2.

12-tą minutę Tadas Galinis pelnė penktąjį įvartį. Netrukus po jo antrą kartą pasižymėjo E. Trinkūnas ir rungtynių lentoje pasirodė rezultatas 6:2. Likus žaisti kelioms minutėms įvarčių seriją nelaikomu smūgiu užbaigė Giedrius Žutautas.

Po dviejų ratų „Metropolitan“ lygos I divizijoje be pralaimėjimų eina „Kickers“ ir „Belgrade“ (abi turi 6 taškus). Toliau rikiuojasi: „Lituanica“ („Liths“), „International“, „Green-White“ ir „Connections“ – po tris taškus. Tačiau lietuviai pagal įvarčių santykį (11:8), yra trečioje vietoje. Neturi taškų trys komandos – „Real F.C.“, „Highlanders“ ir „Eagles II“.

„Lituanicos“ vyrai trečias savo pirmenybių rungtynes žais sausio 20 d. 3 val. p.p. prieš be pralaimėjimų einančią „Kickers“ ekipą.

Už smūgį „International“ žaidėjui sausio 6 d. rungtynėse Audrius Zinkevičius negalės žaisti 3 rungtynių. Gerai, kad klubui nebuvo skirta piniginė bauda.

Lietuvos futbolininkai 61-oje vietoje

Tarptautinė futbolo federacija FIFA paskelbė naują pasaulio valstybių futbolo rinktinių įvertinimų lentelę. Pagal ją Lietuva nukrito į 61-ą vietą (praėjusį mėnesį buvo 59-oje). Lietuvą pralenkė Venesuelos ir Saudo

Arabijos vienuolikės.

Iš viso sąrašė yra 207 valstybinės rinktinės. Tarp Europos šalių Lietuva išliko 34-oje vietoje. Lentelės viršūnėje išliko Argentina, o po jos eina Brazilija, Italija, Ispanija, Vokietija,

LFF federacijos prezidentas Liutauras Varanavičius.

Lietuvos atstovas – Europos futbolo pirmenybių delegatas

Europos futbolo asociacijų sąjunga (UEFA) paskyrė Lietuvos futbolo federacijos prezidentą Liutaurą Varanavičių vienu iš 8 delegatų į 2008 m. birželio mėnesį Austrijoje ir Šveicarijoje vyksančias Europos futbolo pirmenybes.

Kaip pranešama, šie delegatai yra atsakingi už rungtynių organizacijos priežiūrą ir turi užtikrinti, kad prieš rungtynes, jų metu ir po jų būtų laikomasi nustatytų saugumo taisyklių. Delegatai tai privalo atlikti objektyviai bei neutraliai ir pateiktų rungtynių ataskaitą.

Pažymėtina, kad L. Varanavičius jau yra atlikęs panašias delegato pareigas kiek žemesnio rango UEFA varžybose.

Čekija. Latvija iš 86 vietos pakilo vienu laipteliu, o Estija išliko 124-oje vietoje. JAV rinktinė iš 19 vietos nukrito į 20-ąją. Geriau už amerikiečius stovi Meksika, išlikusi 15-oje vietoje.

SPORTAS LIETUVOJE IR UŽSIENYJE

D. Zubraus perdavimas neišgelbėjo „Devils“

Devynioliktąjį pralaimėjimą 45-oje Šiaurės Amerikos Nacionalinės ledo ritulio lygos (NHL) reguliariojo sezono rungtynėse patyrė ir trijų pergalių seriją nutraukė Dainiaus Zubraus New Jersey „Devils“ klubas, sausio 16 d. namuose 1:3 (0:1, 0:1,

D. Zubrus susidūrė su B. Gerinu. EPA-ELTA nuotr.

1:1) nusileidęs New York „Islanders“ komandai. Trečiojo kėlinio pradžioje po D. Zubraus rezultatyvaus perdavimo Travis Zajac sušvelnino rezultatą – 1:2. Iš viso lietuvius šiose rungtynėse per 19 žaidimo minučių (18:57) net 7 kartus metė į varžovų vartus bei išvengė baudos minučių.

D. Zubrus per 45-erias šio sezono rungtynes yra įmušęs 7 įvartius ir atlikęs 15 rezultatyvių perdavimų bei „uždirbęs“ 18 baudos minučių.

Nepaisant nesėkmės „Devils“, ledo ritulininkai su 55 taškais lieka antroje Rytų konferencijos vietoje. BNS

Lietuvos rankininkai pasitraukė iš kovos dėl kelialapio į pasaulio čempionatą

2009 metų planetos vyrų rankinio pirmenybių Europos zonos atrankos turnyro 5 grupės rungtynes Lietuvos rinktinė sausio 16 d., trečiadienį, svečiuose 29:34 (16:18) pralaimėjo Bosnijos ir Hercegovinos komandai ir prarado galimybę kovoti dėl kelialapio į atkrintamąsias varžybas. Trečiąją pergalę iš eilės iškovojo

Bosnijos ir Hercegovinos (6 tšk.) rankininkai užsitikrino pirmąją vietą grupėje ir kelialapį į atkrintamąsias varžybas, o antrąją nesėkmę per tris susitikimus patyrusi Lietuvos ekipa nukrito į trečią vietą trijų komandų grupėje. Atsakomosios rungtynės su bosniais šeštadienį bus žaidžiamos Vilniuje. BNS

Piniginė pabauda už neleistiną Lietuvos sirgalių elgesį

UEFA drausmės komitetas nubaudė Lietuvos futbolo federaciją (LFF) už neleistiną Lietuvos valstybinės rinktinės žiūrovų elgesį per 2008 m. Europos čempionato atrankos rungtynes tarp Lietuvos ir Ukrainos rinktinių Kaune (jas lietuviai laimėjo 2:0).

Komitetas Lietuvai skyrė 5,000 Šveicarijos frankų (apie 10,000 litų) baudą už sirgalių tribūnoje kelių fakelų įžiebimą, kurie vėliau buvo nu-mesti ant bėgimo takų, esančių prie rungtynių aikštės.

Nors LFF pareigūnai savo laiške rašė, kad Lietuvos ir Ukrainos sirgaliai nuo senų laikų gerai sutaria ir uždegti fakelai simbolizavo abiejų šalių bendrą džiaugsmą ir draugystę, UEFA komisija į tokį pareiškimą nekreipė dėmesio ir vis tiek nubaudė lietuvius. Komisija pabrėžė, kad toks neleistas Lietuvos sirgalių elgesys užfiksuotas jau ne pirmą kartą. Skelbiama, jog lietuviai už fakelų įžiebimą baudžiami ketvirtą kartą per 5 metus.

www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00 • 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

RUSIJA – RIMTA GRĖSMĖ AR TAUTINĖ PARANOJA?

KĘSTUTIS GIRNIUS

Tik naivuolis manytų, kad dabartinė Rusijos valdžia linki Lietuvai gero. Bet ar Rusija sukelia Lietuvai realų pavojų – ar ji siekia sugrąžinti Lietuvą į savo įtakos sferą, mėgina sužlugdyti Lietuvos ūkį, destabilizuoti padėtį? Sakyčiau, kad ne. Vėliau šitokie nuogastavimai yra lakios vaizduotės ir tautinės paranos apriška.

Daugelis mano, kad Rusija yra pavojinga, gal net kėsina į Lietuvos teritoriją. Pavasarį paskelbtoje „Rusijos sulaikymo strategijoje“, konservatoriai rašė apie Rusijos posūkį į „autoritarizmą ir teritorinį revanšizmą.“ Ne vienas teisinio Gruzijos valdžios smurtą prieš opoziciją, kuri esą vykdo Rusijos saugumo nurodymus nuversti provakarietišką prezidentą M. Saakašvili. Atseit, Lietuvai gresia panašūs destabilizuojantys veiksniai. Kokie pikti bebūtų Kremliaus kėsiai, Rusija nepuls Lietuvos. Ji negali tuo rizikuoti. Poreikis išsaugoti NATO patikimumą verstų Ameriką, jei ne kai kurias baikštesnes Europos šalis, reaguoti į Rusijos agresiją prieš Sąjungos narę. Negebėjimas apginti puolamos narės reikštų ne tik NATO žlugimą, bet nepatikimais paverstų visus JAV karinius įsipareigojimus kitoms šalims. Maskva puikiai supranta, kad Amerika negali sau to leisti, tad ir reaguos visomis reikalingomis priemonėmis. Nereikėtų aiškinti šito aki-vaizdaus fakto, jei negyvuotų plačiai paplitęs įsitikinimas, kad JAV valdo bevaliai mėmės, kurie nedrįs priešintis Rusijai. Neseniai vienas žinomas veikėjas man aiškino, kad Lietuva pateko į NATO, nes Rusija tam neprieštaravo.

Tikrovė yra visiškai kita. Ne be pagrindo rašoma apie naująją Amerikos imperiją. Pernai Amerikos išlaidos gynybai sudarė per 500 mlrd. dolerių, du trečdalius sumos, kurią visos kitos pasaulio valstybės išleido gynybai. Amerikos gynybos doktrina siekia visa apimančią dominavimą („Full Spectrum Dominance“). Pentagono duomenimis, Amerika turi 725 karines bazes užsienio šalyse. Jos neatsirado spontaniškai, bet tik po kietų derybų ir Amerikos spaudimo. Nuo 1990 m. JAV yra dalyvavusi keturiuose karuose (jei įskaičiuojamas Kosovo ir Serbijos bombardavimas) ir 50 smulkesniuose kariniuose įsiveržimuose, nors gal tik dviejuose iš jų ji gynė savo gyvybinius interesus.

Amerika nepataikauja Maskvai. Vakarams draugiškai nusiteikęs buvęs Rusijos Užsienio reikalų ministras A. Kozyrev priekaištavo amerikiečiams, kad „nemalonu klausytis, kai pranešate, ką darysite, nepaisydami, ar tai jums priimtina ar ne. Peržengiama riba, kai aiškinatė, kad jums naudinga vykdyti jūsų nurodymus.“ Rusijos vadovai ne kartą buvo verčiami nusilenkti amerikiečių įvykdytiems aktams, tad neturi iliuzijų dėl JAV karinės galios ir ryžto ja naudotis. Dėl strategiškai nereikšmingos šalies Maskva nerizikuos galimu Amerikos kontrasmūgiu. Šiuo atžvilgiu Lietuva yra visiškai saugi. Lietuva ir Baltijos šalys nėra Rusijos užsienio politikos prioritetas. Maskvai

svarbiau išlaikyti savo įtaką Ukrainoje ir Užkaukazėje. Taip pat ir Vidurio Azijoje, kur yra didelės dujų ir naftos atsargos. Daugiau rūpesčių sukelia nepaprastai sparčiai auganti rytų kaimynės Kinijos karinė ir ūkio galia.

...

Ekonomikos požiūriu Lietuvai pagrindinį rūpestį kelia jos priklausomumas nuo Rusijos dujų, naftos, o, uždarius Ignaliną, ir elektros. Rusija pasiryžusi daryti ekonominį spaudimą savo kaimynams. Nedraugiškų veiksmų sąrašas yra ilgas. Paaiškęjus, kad „Mažeikių nafta“ bus pardodama lenkų bendrovei, „Družbos“ naftotiekį ištiko „avarija“. Šiomis dienomis Rusijos pareigūnai pareiškė, kad naftotiekis niekada nebus sutaisytas, naftos srovė bus nukreipta į Primorsk. Rusija anksčiau nutraukė naftos tiekimą Ventspiliui. 2006 m. pradžioje Maskva sumažino dujų tiekimą Ukrainai, dėl ko nukentėjo kitos šalys. Kremlius privertė Vakarų naftos bendrovės jai perleisti Sachalino ir Kovytkos dujų telkinių kontrolę už mažesnę nei rinkos kainą. Bendrovėms buvo priekaištaujama, kad jos pažeidinėjo gamtos saugos įstatymus.

Kokie pikti bebūtų Kremliaus kėsiai, Rusija nepuls Lietuvos. Ji negali tuo rizikuoti.

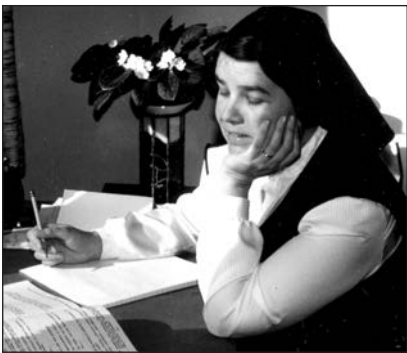
Nereikia sureikšminti šių veiksmų. Stebina ne tai, kad Rusija kelia dujų kainas, bet kad taip ilgai dotavo jas Lietuvai. Vakarų bendrovės seniai būtų įvedusios pasaulio rinkos kainas. Lietuvos elektros sistema tebėra prijungta prie Rusijos, dažnį reguliuoja Volgos hidroelektrinių kaskadas. Bet Maskva nė kartą nepiktinaudžiavo šiuo ryšiu. (Šis priklausomumas niekada nebuvo paslaptis. Savo tinklalapyje „Lietuvos energija“ atvirai pažymi, kad ji „yra Baltijos šalių, Baltarusijos ir Rusijos lygiagrečiai veikiančių elektros sistemų grandis.“) Rusija nutraukė dujų tiekimą į Ukrainą po to, kai Ukraina atsisakė mokėti aukštesnę kainą ir pradėjo iš vamzdynų vogti dujas. Iš pradžių pamelavęs, Kijevas vėliau teisinosi, jog ėmė ne Europos šalims tiekiamas Rusijos dujas, bet jai skirtas Turkmenijos dujas. Baltarusija seniai vagia naftą iš Rusijos vamzdynų jos teritorijoje. Dujotiekiu po Baltijos jūra Rusija siekia padaryti savo dujų ir naftos transportą į Vakarus nepriklausomą nuo kitų šalių malonės.

Kaip minėta, Rusija brutaliai privertė Vakarų bendroves atsisakyti savo teisių į dujų telkinius. Kitos šalys taip nesieltė, bet ir jos pasiduoda tam, ką žurnalas „Economist“ vadina „petronacionalizmu“ ir išstumiama Vakarų bendrovės. Prieš kelias savaites Brazilija paskelbė Atlanto vandenyne radusi milžinišką naftos telkinį,

Nukelta į 5 psl.

Musulmonai Amerikoje

SES. ONA MIKAILAITĖ

Šiuolaikiniai duomenys rodo, jog Amerikoje gyvena 2,35 milijonai musulmonų, nors kai kurie mokslininkai teigia jų esant kur kas daugiau. Šio tikėjimo žmonių 65 nuošimčiai yra gimę svetur. Iki 1965 metų musulmonų buvo tik saujelė, tačiau tais metais JAV imigracijos įstatymai buvo pakeisti išleidžiant didesnius imigrantų skaičius iš Azijos kraštų, pvz., Pakistano, Indijos, Bangladesh, taip pat ir iš arabų pasaulio, būtent iš Egipto, Libano, palestiniečių teritorijos, Irano bei Afrikos šalių. Tebevykstant Irako karui, JAV priima tik 7,000 irakiečių imigrantų, nors bendradarbiaujantiems su Amerikos okupacine kariuomene dažnai gresia mirties pavojus. Šių įvairių tautų musulmonai, kaip ir kiti imigrantai, ieško geresnio gyvenimo, bėgdami nuo karų, smurto ir priespaudos, patirtos savuose kraštuose.

Dabar, po 40-ies metų, JAV Kongresas jau turi musulmoną, atstovaujantį savo rajonui. Tai demokratas iš Minnesota valstijos, kuris perimdamas pareigas priesaiką davė padėjęs ranką ant Korano, o ne ant Biblijos. Jis didžiai vertina Amerikos kraštą: „Amerikos idėja yra kažkas nuostabaus – tai visuomenė, suorganizuota tam tikrų principų pagrindu, ne remiantis rasine ar kultūrine tapatybe.“

Kol kas JAV gyvenantys musulmonai didelių riaušių nekelia, nes dauguma yra išsilavinę ir dirba gerai apmokamus darbus. Statistika rodo, jog 71 nuošimtis čia gyvenančių musulmonų sutinka, kad Amerikoje galima savo pastangomis ir darbu įsitvirtinti. Europoje gyvenantys musulmonai yra kur kas labiau nepatenkinti, nes Anglijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje dauguma jų gyvena skurde, yra atskirti nuo kitų piliečių savuose getuose ir neva priimti į platesnę visuomenę.

JAV Krašto apsaugos departamento direktorius optimistiškai teigia, jog „Dauguma musulmonų, gyvenančių Amerikoje, save laiko amerikiečiais.“ Tačiau JAV musulmonai palaiko artimus ryšius su savo kilmės kraštais: jie seka „Al-Jazeera“ bei interneto žinias ir labiau jomis pasitiki nei tuo, kas skelbiama JAV žiniasklaidoje apie Iraką, Afganistaną ir kitus arabų kraštus. Jie greitai pasipiktinti JAV valdžios elgesiu su musulmonų šalimis.

Amerikos visuomenė gana palankiai priima musulmonų tikėjimo žmones, gal dėl to, kad patys amerikiečiai yra religingi ir tolerantiški skirtingų įsitikinimų žmonėms. 52 nuošimčiai amerikiečių mano, jog Amerikos musulmonai taikesni nei Europoje gyvenantys. Vidurinė ir vyresnioji amerikiečių kartos labiau baiminasi, negu jaunesnieji, kad Amerika galbūt priima per daug musulmonų. Jaunesniosios kartos piliečiai priitaria, kad musulmonams studentams būtų leidžiama JAV studijuoti ir kad moterys studentės galėtų nešioti kuklumo apdangalus, kaip to reikalauja Islamo įstatymai.

Jauni, JAV gimę, 18–29 metų musulmonai, nors save ir laiko amerikiečiais, galvoja, jog jie pirmiausia yra musulmonai. Šios grupės 26 nuošimčiai mano, jog savižudžiai džihadistai pateisinami. Tarp jų 38 nuošimčiai iš viso netiki, jog arabai įvykdė 9/11 išpuolius, nes tokia nuomonė vyrauja arabų žiniasklaidoje.

Po 9/11 įvykių amerikiečių palankumas musulmonams kiek sušlubavo. Musulmonai iš savo pusės artimiau susibūrė savose grupėse. Jie jautėsi priversti iš naujo permąstyti savo tapatybę: ar laikytis savo tikėjimo ir jį atkakliai ginti, ar sušvelninti savo pozicijas ir taip laimėti socialinį priėmimą. Kai kurie musulmonai laikosi ramiai, vengdami išorinių konfliktų, o kiti stipriau pabrėžia savo tikėjimą ir su juo susijusius papročius. Nuo 2002 m. trečdalis musulmonių moterų pradėjo dangstyti suometais viešose vietose. Kiti musulmonai, išsiveidę dėl vadinamos diskriminacijos, ėmė kelti bylas JAV teismuose. 2006 metais tokių bylų būta 2,500 – tai žymiai didesnis skaičius nei ankstyvesniais metais. JAV musulmonai yra įsteigę specialią tarybą, skirtą Islamo su JAV santykiams reguliuoti bei ginti jų teises viešoje arenoje.

Kai kurie Amerikos musulmonų vadovai tikisi, jog JAV gyvenantys Islamo sekėjai šio krašto tolerantiškos aplinkos paveikti ilgainiui sukurs savitą savo religijos išraišką. Šiuo metu, deja, tarp čionykščių musulmonų stiprėja požiūris, jog Amerika yra priešiška nusiteikusi Islamo atžvilgiu, mat tokia nuomonė vyrauja arabų kraštuose. Musulmonų pasaulis taip pat neigiamai vertina Amerikos politiką ir jos vadovus, o tai silpnina čia buvių musulmonų siekius tapti Islamo tarpininkais su Vakara. Kad tai galėtų sėkmingai įvykti, reikia geresnio abipusio supratimo ir sugebėjimo susikalbėti.

Islamio religijos mokslininkas Abdul Rauf teigia, jog klasikinės šio tikėjimo nuostatos leidžia vystyti įvairioms nuomonėms bei interpretacijoms, kylančioms skirtingose kultūrose bei kraštuose, ir tuo panašėja į Amerikoje klestinčią įvairovę. Jis išleido knygą, pavadintą „What’s Right With Islam is What’s Right With America“.

LIETUVOS TENISO ISTORIKAS ČIKAGOJE

Geologas, gamtos mokslų daktaras Vincentas Korkutis, visą gyvenimą pašventęs geologijai ir vienas pirmųjų Lietuvoje giluminiais gręžiniais tyrinėjęs Lietuvos naftos kodus, Lietuvos teniso istorikas, gabus fotografas, kalbėjosi su „Draugo“ korespondentu Algirdu J. Vitkausku.

Vincentas Korkutis

– Gerbiamas Korkuti, jūs kūrybingas ir veltui laiko negaištantis žmogus, pasakykite, kokie vėjai ir kūrybiniai rūpesčiai atskraidino į užatlantę, į lietuvių išeiviją?

– Iš tiesų atvykau turėdamas šiokių tokių sumanymų: truputį pailsėti pas giminačius, pabendrauti teniso aikštelėje su gerais bičiuliais ir pasižvalgyti lietuviškame archyve, nes pradėjau rašyti jau seniai sugalvotą knygą „Teniso žvaigždės iš arti“, tarp kurių turėjome lietuvišką žvaigždę Vitą Gerulaitį, garsinusį Lietuvos vardą ir nebijojusį pasakyti, jog jo tėvelis buvo daugkartinis Lietuvos teniso čempionas, o Lietuva okupuota rusų.

Be to, artėjantis Lietuvos tūkstantmetis sutampa ir su Lietuvos teniso 90-čiu, kurio pagerbimui noriu parengti teniso istorijos antrąjį tomą, kuriame būtų aprašomas labai įdomus 1994–2009 metų laikotarpis. Todėl reikės ir Čikagos lietuvių teniso klubo prezidento V. Balčiūno, A. Bakaičio, A. Kušeliausko, A. Kulboko, V. Mickaus ir kitų pagalbos, norint, kad knyga būtų informatyvi, dokumentuotai pagrįsta, surinkta kaip galima daugiau žinių ir nuotraukų apie geriausius Amerikos ir pasaulio tenisininkus, bendravusius su įžymiuoju lietuviu tenisininku Vitu Gerulaičiu.

– Jaunystėje buvote neblogas teniso žaidėjas: žaidėte Vilniaus universiteto komandoje, dalyvavote aukštųjų mokyklų čempionatuose, Vilniaus miesto, „Žalgirio“ sporto draugijos ir Lietuvos pirmenybėse, trejus metus buvote Vilniaus universiteto sporto klubo pirmininku. Kaip visur supėdavote?

– Mokiausi Vilniaus I-je berniukų pavyzdinėje gimnazijoje, kur išmokau žaisti tenisą. Įstojęs į Vilniaus valstybinį universitetą, dalyvaudamas studentų varžybose, įvykdžiau teniso pirmąjį atskyrį ir Lietuvos aukštųjų mokyklų žaidynėse laimė-

jau aukso medalius vienetė ir vyrų poriniame žaidime. Universitete turėjau ir puikų teniso trenerį Vytautą Matulaitį, todėl rungtyniavau Vilniaus miesto ir respublikos rinktinėse, tačiau būdavau laikomas komandos ketvirtu-penktu numeriu.

– Ryškiausia kelią tenise pramynėte teisėjaudamas teniso varžyboms kaip vedantysis bokstelio teisėjas. Nuo kada pradėjote teisėjauti Lietuvoje ir už jos ribų?

– Respublikoje trūko gerų teniso sporto teisėjų, todėl Vilniaus treneris Juozas Purelis pasiūlė tobulintis teisėjaujant. Per trejus metus, teisėjaudamas Lietuvos teniso pirmenybėse ir čempionatuose, „užsidirbau“ Respublikinės kategorijos teisėjo vardą ir jau sugebėjau teisėjauti Lietuvos geriausiųjų žaidėjų finalinėms kovoms, kurios vykdavo esant didelei įtampai tarp Jono Anilionio, Algimanto Paltaroko, Antano Puidoko, Romo Barcevičiaus, Romojaus Liubarto ir kt.

Nuo 1963 m. buvau kviečiamas teisėjauti į tarptautinius Maskvos teniso turnyrus, kuriuose dalyvaudavo įžymieji teniso sporto meistrai iš socialistinių ir demokratinių šalių. Gerai užsirekomendavęs šiame turnyre, būdavau kviečiamas teisėjauti į įvairius turnyrus Estijoje, Latvijoje, Ukrainoje, Gruzijoje, Armėnijoje, Moldavijoje. 1965 m. man buvo suteikta Visasąjunginė teniso teisėjo kategorija. Lietuvoje toks teisėjas buvau vienintelis, Latvijoje šios kategorijos teisėjai buvo du, o Estijoje – trys.

– Kaip patekote į pasaulinio garso teniso turnyrą Wimbledon, kai Sovietų Sąjungos teniso teisėjų dar nekviesdavo?

– Vienintelį kartą, 1978 metais, kaip turistą vykau į Wimbledon – didžiausią ir labiausiai vertinamą teniso turnyrą. Wimbledon susitikau Vitą Gerulaitį, kuris mane rekomendavo Vyriausiajai teisėjų kolegijai teisėjauti šiame prestižiniame turnyre. Šveicarijos teniso federacijos teisėjas komisaras paskyrė man teisėjauti Vito susitikimui. Tai išgirdęs Vitas pasakė: „Labai faina, kad pirmą kartą man teisėjaus lietuvis. To dar nebuvo!“ Po poros valandų poilsio komisaras paprašė teisėjauti ir B. J. King rungtynėms. Turnyras vyko tris dienas. Ir kiekvieną dieną man tekdavo teisėjauti po dvejas rungtynes. To paties šveicaro dėka man teko teisėjauti Wimbledon žemesnio lygmens varžybose, kur pralaimėję sportininkai varžėsi dėl žemesniųjų 65–128 vietų, tačiau man tai buvo didelė garbė ir praktika.

– Kaip pavyko susidraugauti su įžymiuoju Amerikos lietuvių tenisininku Vitu Gerulaičiu, jo seserimi Rūta ir jų tėveliu Vytautu?

– Teisėjaujant Maskvos tarptautiniame turnyre 1976 metais susitikau su Vytautu Gerulaičiu – Amerikos teniso komandos treneriu-pagalbininku. Nuo tada ir prasidėjo mūsų draugystė. Pasikeitę adresais ėmėme susirašinėti, aš ėmiau rašyti apie Vitą Gerulaitį lietuviškuose žurnaluose ir siųsti jam tuos rašinius. Vitui

labai patiko mano rašiniai, ir atsidėkodamas už tai, jis man siųsdavo naujausius „Teniso“ žurnalus, kitą informaciją apie tenisą. Varžybų metu daug gražaus laiko praleisdavome drauge.

Neretai, kai nuvažiuodavome į sportininkams skirtus restoranus, Vitas, pasiėmęs gitarą grodavo ir dainuodavo, – buvo labai mėgiamas publikos ir tenisininkų. Pasiekęs pergales, jis vaišindavo net nepažįstamus žmones. Tuo metu Vitas buvo geros sportinės formos ir laimėjo trečią bronzinį medalį. Sesuo Rūta, pasiekusi keletą netikėtų pergalių, tarp profesionalių tenisininkų buvo iškovojo gana aukštą aštuntąją vietą.

– Ar ilgai truko jūsų draugystė su Vitu Gerulaičiu?

– Nuo 1976 metų iki pat nelaimingos mirties mūsų draugystė buvo iš tikro graži ir pastovi: keisdavomės laiškais, jis man atsiųsdavo pasveikinimų, suvenyrų su autografais. Jam patikdavo mano straipsniai Lietuvos žurnaluose: „Nemune“, „Jaunimo gretose“. Vytautas Gerulaitis buvo atvykęs į Lietuvą su sportininkų turistų grupėmis 1984, 1985 ir 1986 metais. Tuomet organizavau Lietuvos teniso treneriams ir vaikams pamokas Vilniuje, vežiau į Kauną, Elektrėnus, Palangą ir Klaipėdą. Pavyko gauti leidimą nuvežti Vytautą į Kapsuką – Marijampolę, o iš ten į Kybartus, kur jis buvo gimęs, norėjo gauti savo gimimo metrikus iš tenyškščio klebono.

Vitas Gerulaitis
Vytauto Maželio nuotr.

Paskutinį kartą su Vytautu Gerulaičiu bendravau 1990 New York USA Open turnyre. O su Vitu Gerulaičiu buvau susitikęs per USA Open–93, taip pat New York, bet Vitas tuomet jau buvo teniso varžybų televizijos komentatorius. Vitas Gerulaitis telefonu buvo kvietęs mane atvykti į parodomuosius porinius žaidimus tarp jo poros su J. McEnroe ir B. Borg ir J. Connors. Tačiau negalėjau nuvykti. Labai gailiuosi, nes

būtent po šių laimėtų varžybų Vitas Gerulaitis žuvo, apsinuodijęs smalkėmis 1994 m. rugsėjo 17 d. negyvenamoje draugo vieloje.

– Kiek žinau, jūs daug dedate pastangų, kad būtų įamžintas įžymiojo lietuvių tenisininko atminimas mūsų tautos sporto istorijoje, ėmėte organizuoti Vito Gerulaičio atminimo teniso turnyrus Lietuvoje. Kaip sekasi įgyvendinti nelengvą darbą?

– Vito Gerulaičio atminimo varžybas tarp Lietuvos ir užsienio jaunimo organizuojame jau treji metai. Vito Gerulaičio vardo taurės turnyrai kasmet populiarėja, nes į Lietuvą atvyksta vis pajėgesnio lygio žaidėjai, nors prizinis fondas vos 10,000 JAV dolerių. Kviečiame atvykti į varžybas ir Vito seserį Rūtą, tačiau kažkodėl nesulaukiame. O ji – buvusi profesionali teniso žaidėja. Jos apsilankymas Lietuvoje būtų naudingas ir įkvepiantis jaunoms tenisininkėms.

– 1995 m. parašėte ir išleidote knygą „Lietuvos tenisui 75 metai“, tai tikra Lietuvos teniso enciklopedija. Malonėkite priminti išeivijos skaitytojams apie šią savo knygą.

– Knygai medžiagą rinkau pamažu ir visur, kur tik lankydavausi, ieškojau žinių bibliotekų fonduose: Baltijos Valstybių respublikinėse bibliotekose, Varšuvoje, Stokholme, Lindau, Miunchene, Čikagoje ir Londone. Knygoje bandžiau sudėti kiek galima daugiau informacijos apie visus tenisininkus, trenerius, sporto teisėjus ir organizatorius, kad niekas nebūtų pamirštas, prisidėjęs prie Lietuvos teniso vystymosi. Knygoje pateikti vertimai angliškai, vokiškai, rusiškai, tai gerokai pakelia jos vertę. Leidinyje 456 nuotraukos.

– Apie kokias teniso žvaigždes pradėjote rašyti naująją knygą?

– Pirmiausiai apie Vitą Gerulaitį, kuris žadėjo padėti Lietuvos tenisui, nes jis jau buvo įsteigęs teniso fondą „Vitas“. O rašant apie jį teks parašyti ir apie to meto kitus geriausius tenisininkus, su kuriais jis kovojo teniso aikštelėse.

– Teko girdėti, kad Vilniuje rengiamasi statyti didelį teniso centrą?

– Taip, Vilniaus miesto savivaldybė jau paskyrė pagal Panaudos sutartį 99 metams didelį sklypą Vilniaus miesto Justiniškių rajone, kur jau patvirtintas architektų suprojektuotas Teniso uždary aikštelių kompleksas. Po vienu stogu su centrine arena keletui tūkstančių žiūrovų tilps 18 lauko aikštelių, puikios patalpos sportinėms pratyboms, poilsio kambariai ir 4 aukštų viešbutis. Šio projekto didžiąją dalį finansuoja ir remia Europos Sąjunga. Čia vyks patys stambiausi Respublikos Prezidento ir Vito Gerulaičio turnyrai, tarptautinės varžybos ir Davis taurės komandinės varžybos, Lietuvos vyrų ir moterų čempionatai. Šį teniso kompleksą planuojama pastatyti iki Lietuvos tūkstantmečio jubiliejaus. Reikia tikėtis, kad čia galės treniruotis šimtai jaunųjų Vilniaus teniso mėgėjų, iš kurių išaugs gera pamaina

dabartiniam geriausiajam Lietuvos tenisininkui — 2007 metų Pasaulio jaunių čempionui Ričardui Berankiui. Kad šie darbai sėkmingai vyktų, daug energijos įdėjo Kūno kultūros ir sporto departamentas, Lietuvos teniso sąjungos prezidentas Liutauras Radzevičius, šiuo projektu domėjosi ir LR Prezidentas V. Adamkus, kuris dalyvavo į pamatus įbetonuojant kapsulę. Šiuolaikinį teniso kompleksą planuojama pavadinti garsaus Amerikos lietuvio Vito Gerulaičio vardo teniso akademija.

- Tikiuosi, jog išeivijos lietuviams buvo įdomu pabendrauti

Kalbino
Algirdas J. Vitkauskas

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS POSĖDIS

PRANAS JURKUS

ALT'as apjungia šešiolika lietuvių politinių, tautinių, kultūrinių ir visuomeninių organizacijų su tikslu ir įsipareigojimu atstovauti Amerikos lietuvius. Š. m. sausio 12 d., ALT'o būstinėje (6500 S. Pulaski Road, Chicago, IL 60629) Ex fronto sušauktame pirmamajame šių metų posėdyje dalyvavo aštuoniolika Centro valdybos narių.

Jeronimas Gaižutis

Valdybos pirmininkas Saulius Kuprys pasveikino visus su Naujaisiais metais ir paragino valdybos narius toliau tęsti aktyvų veiklos darbą. Pagal įprastą dienotvarkę Valdybos nariai galėjo pristatyti savo pranešimus bei pasiūlymus. Svarbiausia – ALT'o finansai. Be jų organizacijos vežimas nustotų riedėjęs. Valdybos išdininkas Jeronimas Gaižutis raštu pristatė išsamią visų pereinusių metų ataskaitą. Jis yra ilgametis ALT'o išdininkas, su didele patirtimi ir nuostabiu kruopštumu pavyzdingai atlieka savo sunkias pareigas. Jam iš tikrųjų tenka didžiausia padėka. Nors pristatytoje ataskaitoje balansas neimponuojantis, tai ne jo kaltė. Pirmininkas nedvejodamas užtikrino, kad naujų įplaukų pažadai yra būtini ateities planams įvykdyti. Priminė,

su Lietuvos teniso entuziastu Vincentu Korkučiu. Jam linkiu geriausios kloties ir sėkmės, geros sveikatos. Kartu kreipiuosi ir į visus „Draugo“ skaitytojus. Jeigu turite kokios nors įdomios informacijos apie tenisininką Vitą Gerulaitį, jo sesutę Rūtą, jų tėvelį Vytautą ar kitus Amerikos ir pasaulio tenisininkus, bendravusius, kovojusius su Vitu Gerulaičiu teniso aikštelėse, pasidalinkite ja su būsimos knygos apie teniso žvaigždės autoriumi.

kad laukiama atitinkamo dėmesio ir iš narių, organizacijų. ALT'o skyriams, o ypač Tautos Fondui, susirinkusieji plojimais išreiškė nuosirdų ačiū.

Valdybos pirmininkas S. Kuprys padarė pereinusių ir šių metų veiklos apžvalgą: vasario mėn. konferencija, Washington, DC atidengtas paminklas komunizmo aukoms, jaunimo pastangos į Sibirą išvežtųjų dokumentacijai bei vietovių atpažinimas, susitikimas su Baltarusijos atstovais, konferencija Latvijos ambasadoje dėl bevizio įvažiavimo, Baltų instituto konsolidavimas, Susivienijimas Amerikoje konferencija ir Lietuvos diplomatinės istorijos pristatymas New Yorke balandžio mėn.

Posėdyje buvo pasiūlyta ALT'ui kreiptis į „Time“ žurnalą su protestu, kad šio žurnalo redakcija Metų žmogumi išrinko ir nevertai pagerbė V. Putin, kaip buvusį KGB budelį, ir dabartinį jo nusistatymą prieš Rusijos pastangas tapti demokratine valstybe.

Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyriaus pirmininkė Evelina Oželienė papasakojo apie Vasario 16-sios minėjimo paruošimo darbus ir kvietė visus įsijungti bei raginti šventėje gausiai dalyvauti ir parodyti vieningumą. S. Dubauskui ir P. Jurkui buvo pavesta dar prieš minėjimą paruošti ALT'o informacinį lankstinuką. Taip pat numatytas artimo ALT'o glaudaus bendradarbio prof. dr. Dariaus Furmanavičiaus išleistos knygos paviešinimas. Posėdyje pasigedome Vytauto Bildušo ir ilgametės Valdybos narės Matildos Marcinkienės. Ji dėl sveikatos posėdyje nedalyvavo. Visi dalyvavusieji juos sveikina su Naujaisiais metais ir linki greit pasveikti ir vėl aktyviai įsijungti į ALT'o veiklą. Po dviejų valandų produktyvaus posėdžio vieni skubėjo namo, kiti dar pasiliko aptarti parengiamuosius vasario šventės darbus. Susidomėjusieji į ALT'ą gali kreiptis Tel. 773 735-6677.

RUSIJA – RIMTA GRĖSMĖ AR TAUTINĖ PARANOJA?

Atkelta iš 3 psl. tuo pačiu atšaukė planus aukcione parduoti teises kaimynystėje vykdyti naftos paieškas. Nors Rusija yra sukėlus Lietuvos nemalonumų, ji nėra mėginusi ūkiškai palaužti Lietuvą. Nepajėgtų, jei ir siektų. O to nesieks, nes nuoseklus ir atviras spaudimas priverstų Europos sąjungą reaguoti. Rusijai svarbiau didinti savo investicijas į Europos šalių energetikos ūkį negu bausti Lietuvą. Ateityje Lietuva gali sulaukti nemalonumų, bet prisiimkime, kad, nepaisant Rusijos spaudimo šį pavasarį, Estijos ūkis klesti toliau.

...

Rusijai dažnai priekaištaujama, kad slaptais ir viešais agentais, papirkta žiniasklaida, įtaigojamais politikais ir verslininkais ji kišasi į Lietuvos vidaus politiką, skaldo žmones, pakerta jų patriotizmą, skatina abejingumą. Rusijos pinigai esą padėjo išrinkti R. Paksą prezidentu, prisidėjo prie Darbo partijos sėkmės. Sunku ką nors konkretnesnio pasakyti

apie Rusijos įtaką, nes tiesiog trūksta patikimų duomenų. Pasitenkinsiu keliomis pastabomis. Pirma, kol kas Rusija savo „pergalėmis“ ne itin daug pasiekė – Paksas buvo atstatydyntas, Darbo partija žlunga. Antra, liberaldemokratų ir Darbo partiją labiausiai palaiko vargingesnieji gyventojai. Ne tiek Rusijos pinigai ar mažos dovanėlės nulemia jų balsus, kiek pasipiktinimas ir nusivylimas valdžia.

Nesumažinus skurdo, demagogai ir populistai ilgai turės savo rinkėjus. Trečia, jei Rusija keltų pavojų šalies stabilumui, manytum, kad Seimas, Vyriausybė ir prezidentas imtųsi griežtų priemonių pavojui sutramdyti. Bet jie laikosi labai santūriai, neatleido nei vieno teisėsaugos organų ar saugumo tarnybų tarnautojo už nekompetentingumą, apsaugojant Lietuvą nuo svetimų ardomosios veiklos. Daug kas Lietuvoje netvarkoje, bet nesuklynkime. Tai brolių lietuvių, o ne kitų, nuopelnas.

Delfi.lt

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

REIKIA RŪPINTIS ISTORINE ATMINTIMI, PATRIOTIZMU, TAURUMU

Praeitą sekmadienį, sausio 13 d., lankiausi Brighton Park Šv. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje. Jėzaus krikšto sekmadienis sutapo su įvykiais Lietuvoje, vykusiais prieš 17 metų, nelyginant Lietuvos pakrikštijimo krauju. Jaudino kun. Jauniaus Kelpšos pasakytas pamokslas, palinkėjimai lietuviams taip trūkstanto sutarimo, meilės vienas kitam ir tėvynei Lietuvai. O 14 degančių žvakių, mūsų brangių mažylių nešamų prie altoriaus pagerbti tą naktį žiauriai žuvusius mūsų didvyrius, tikrai išspaudė ašarą ne vienam. Gerb. kun. Kelpšai didelė pagarba ir padėka už 2008 m. sausio 13 d. sekmadienį.

Pirmadienį vėl širdį gaudeno „Margučio II“ radijo darbuotojai, taip gražiai priminę Sausio 13-osios įvykius.

Tačiau veltui laukėme nors vieno sakinio apie šiuos amžinai gyvus įvykius mūsų tautoje iš „Studijos R“ radijo. Po laidos liko tik klausimas, kam tarnaujama, ir priminti, jog buvo įskaudinta didelė dalis to radijo klausytojų.

Tikrai reikia skubiai rūpintis mūsų brolių ir seserų istorine atmintimi, patriotizmu bei taurumu, ką kitos tautos dar tebeturi.

dr. Romualda Johnson,
Oak Lawn, IL

Apsilankykite internetinėje „Draugo“ svetainėje
www.draugas.org

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

Namams Paskolos, Apdraudos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

Lietuvių karo medikai Goro provincijoje.

KAM nuotr.

Lietuvių karo medikai teikė pagalbą Goro gyventojams

Vilnius, sausio 17 d. (Alfa.lt) – Šią savaitę Lietuvos vadovaujamos Afganistano Goro provincijos atkūrimo kariai vykdė medicininį patruliovimą viename iš Goro provincijos kaimų – Badgah, esančiame apie 30 km nuo Čagčarano. Jo metu medicininė pagalba buvo suteikta 144 pacientams.

„Deja, buvo ir beviltiškų pacientų, kurių jau neįmanoma pagydyti. Jiems laiku nebuvo suteiktas gydymas ir pagalba, o liga padarė negrįžtamų pakitimų. Tarp pacientų pasitaikė sergančių labai retomis ir Lietuvoje beveik nepasitaikančiomis ligomis,” – sakė PAG-6 Medicinos skyriaus vadas pulkininkas leitenantas Marijus Šalkevičius. „Vaikai negydyti nuo ligos pradžios. Pagrindinė priežastis – šeima neturi lėšų nuvykti į ligoninę arba vaistams pirkti. Pagrindinės ligų priežastys – higienos stoka ir supratimo, kad jos reikia laikytis, trūkumas,” – kalbėjo pulkininkas leitenantas.

Lietuvos gydytojams asistavo Čagčarano ligoninės gydytojas stomatologas Nasimas. „Gydytojas Nasimas puikiai kalba angliškai, todėl žymiai palengvino mūsų medikų bend-

ravimą su pacientais, nes vietiniai vertėjai ne visada gali išversti specifinius simptomus. Mes jam už tai labai dėkingi,” – sakė medikas viršila Irmantas Kavaliauskas. Šios operacijos metu be bendrosios medicininės pagalbos buvo teikiama ir odontologinė. Be to, vietiniams gyventojams išdalyta šiltų rūbų, batų, antklodžių, termosų, prožektorių, radijo imtuvų. Nors ir nebuvo įmanoma suteikti medicininės pagalbos visiems norintiems, kaimo vyresnysis padėjo kariams už suteiktą medicininę ir materialinę pagalbą kenčiantiems žmonėms.

PAG-6 kontingento kariai su medikais pradėjo planinį tokio tipo operacijų Goro provincijoje vykdymą vadovaudamiesi NATO Tarptautinių saugumo paramos pajėgų medicininės pagalbos programa. Tokių medicininių operacijų tikslas – suteikti pagalbą labiausiai pažeidžiamų gyvenviečių žmonėms žiemos metu, nes iškritus sniegui jie negali pasiekti rajono ligoninės. PAG – tai NATO Tarptautinėms saugumo paramos pajėgoms priklausanči Lietuvos vadovaujama bendra civilinė ir karinė misija.

Emigracija skatina šeimų skyrybas

Vilnius, sausio 17 d. (lietuviams.com) – Neseniai Lietuvos spaudoje pasirodė pranešimai apie tai, kad mūsų kaimynai lenkai itin dažnai skiriasi dėl emigracijos. Kaip rašo Lenkijos dienraštis „Polska”, emigracija tapo pagrindine skyrybų priežastimi. Lenkų demografai nustatė esą išyra kas trečia pora, kurios vienas partnerių yra emigravęs. Praėjusiais metais Lenkijoje išsiskyrė 80 tūkst. porų. Lenkijos teisėjų, psichologų ir sociologų nuomone, tokią skyrybų didėjimo tendenciją iš esmės nulėmė emigracija.

Kaip rašoma jau minėtame dienraštyje, rengdamiesi išvažiuoti dirbti į Didžiąją Britaniją arba Airiją, sutuoktiniai paprastai tikina vienas kitą, kad laikas sparčiai eina ir kad po 3-5 metų jie vėl gyvens drauge. Tačiau Krokuvos Jogailos universiteto duomenimis, net 30 proc. porų neišlaiko tokio išbandymo. Lenkų sociologų duomenimis, jau dabar atskirai gyventi tenka apie pusę milijono susituokusių lenkų, o per artimiausius dvejus metus jų skaičius gali padidėti dar 200 tūkstančių. Dažniausia sky-

rybų priežastimi yra nurodoma partnerio neištikimybė.

Kaip teigia specialistai, priežastys, dėl kurių skiriasi poros, nepasikeitė nuo XIX a. Tai neištikimybė, alkoholis ir smurtas šeimoje. „Tačiau pastaraisiais metais atsirado nauja ir sparčiai plintanti priežastis – emigracija. Jauni žmonės išvažiuoja į užsienį uždarbiauti palikę Lietuvoje savo antrąsias puses. Žmonės nutolsta, susvetimėja, nebelieka bendrų interesų ir motyvų gyventi kartu. Dažniausiai žmogus užsienyje susiranda kitą artimą žmogų ir nutaria skirtis su tėvynėje likusiu sutuoktiniu”, – jau apie lietuviškas aktualijas pasakojo bendrovės „Skyrybų centras” vadovas Saulius Vaišnoras.

Emigrantų skyrybos dabar sudaro didžiąją dalį „Skyrybų centro” atstovaujamų skyrybų Lietuvoje. Tačiau emigrantų šeimos paprastai skiriasi taikiai. „Dar vienas paradoksas – išsiskyrę su Lietuvoje likusiu sutuoktiniu, užsienyje gyvenantys mūsų tautiečiai dažniausiai naują gyvenimą pradeda ne su tos šalies, kurioje apsigyveno, **Nukelta į 11 psl.**

Patvirtinta Vaikų ir jaunimo kultūrinio ugdymo programa

Vilnius, sausio 17 d. (Bernardinai.lt) – Švietimo ir mokslo ministrė Roma Žakaitienė patvirtino Vaikų ir jaunimo kultūrinio ugdymo programą, praneša Švietimo ir mokslo ministerija. Vienas pagrindinių programos tikslų – skatinti, kad į mokinių ugdymą būtų integruota Lietuvos kultūros paveldo ir meno kultūra.

Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, atsirado daugiau galimybių dalyvauti Europos kultūriniame gyvenime, formuoti kultūrinį ir meninį ugdymą atsižvelgiant į kitų šalių patirtį. Kartu reikia ir pastangų išsaugoti savo šalies savitumą, ugdyti naują požiūrį į kultūrinį meninį ugdymą. Programoje naujai aptariama

mokinių kultūrinio ir meninio ugdymo sąveika, kultūrinių kompetencijų ugdymo nuostatos, kultūrinio ugdymo organizavimas, galimybės, perspektyvos ir kt.

Yra numatyta iki šių metų birželio 1 d. parengti Vaikų ir jaunimo kultūrinio ugdymo programos įgyvendinimo veiksmų planą. Programa parengta įgyvendinant Nacionalinę darnaus vystymosi švietimo 2007–2015 metų programą, kurią Vyriausybė patvirtino 2007 m. Vaikų ir jaunimo kultūrinio ugdymo programą galima rasti Švietimo ir mokslo ministerijos interneto svetainės www.smm.lt skyriuje „Naujienos”.

Krašto apsaugos savanorių pajėgos...

Atkelta iš 1 psl. pradėjo dalyvauti tarptautinėse operacijose Balkanų regione. Misiją tarptautinių Kosovo pajėgų (angl. KFOR) sudėtyje jau atliko septyni KASP būriai, šiuo metu užduotis vykdo aštuntasis būrys. 2005 m. Kosovo Mitrovicoje taikos rėmimo misiją atliko pirmoji iš karių savanorių suformuota žvalgų kuopa BALTSQN-11.

Praėjusiųjų metų viduryje Afganistane, Goro provincijoje, baigė mi-

siją ketvirtoji Lietuvos karių pamaina. KPAG-4 atstovų iniciatyva Goro provincijoje buvo įvykdytas dar prieš misiją pasiūlytas KASP štabo ryšių su visuomene skyriaus projektas. Čagčarano miesto vaikų globos namų auklėtiniais buvo surengta Lietuvos – Afganistano moksleivių piešinių paroda bei labdaros akcija. Nuo 2003 m. apie 450 Savanorių pajėgų karių dalyvavo tarptautinėse operacijose Kosove, Afganistane, Irake.

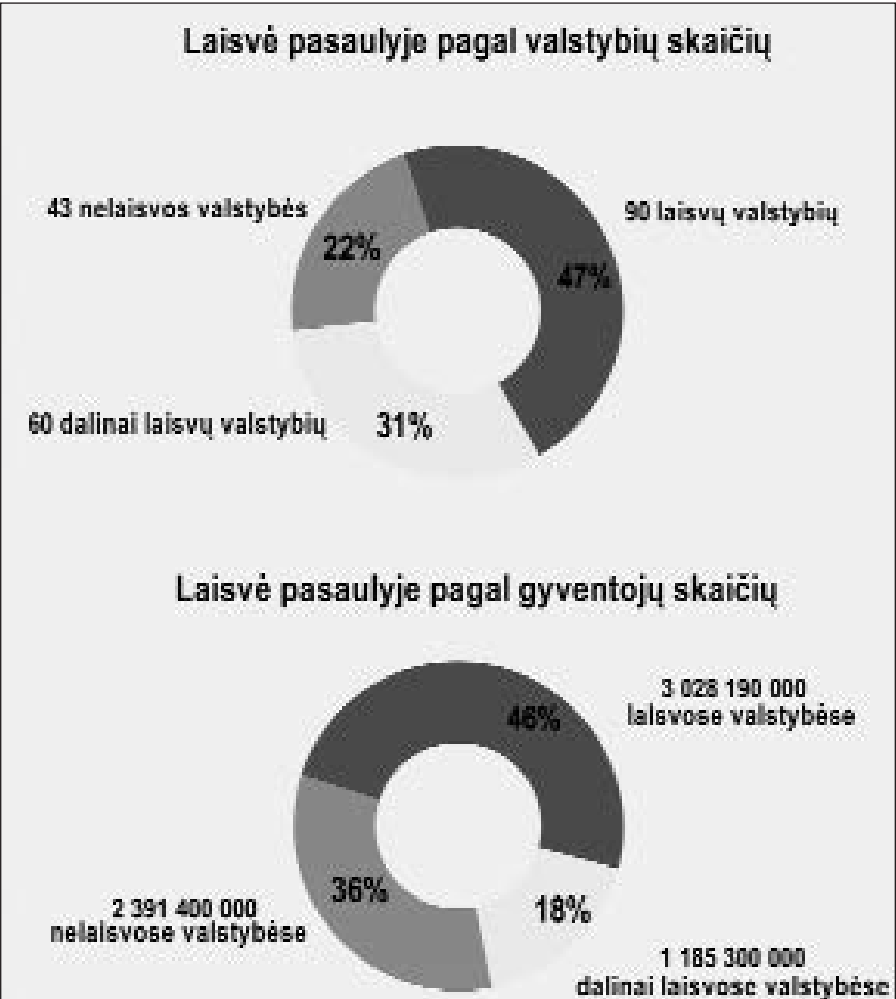
Lietuva – laisvų šalių gretose

Atkelta iš 1 psl. tuo metu Latvijoje padėtis, „Freedom House” vertinimu, pablogėjo: valstybė įvertinta 2 balais, nes pastaraisiais metais ją krėtė keli korupcijos skandalai, kurie įtraukė aukšto rango valstybės pareigūnus.

Rusija bei Baltarusija pasaulio valstybių politinių ir pilietinių laisvių vertinime ne pirmus metus lieka sąrašo apačioje: Rusijai suteikti 6 balai, o Baltarusijai – 7. Palyginus su 2006 m., pernai situacija Rusijoje pablogėjo. Ši valstybė taip įvertinta dėl įtvirtinto autoritarinio pobūdžio pirmavimo, neskaidrių parlamento rinkimų, paramos diktatūrinėms valstybėms

(pirmiausia Baltarusijai) ir didėjančio spaudimo kaimyninėms valstybėms, ypač Estijai ir Gruzijai. Baltarusija su dar su dviem Centrinės Azijos valstybėmis buvo įvertinta kaip viena represyviausių pasaulio visuomenių.

Iš viso 2007 metais 90 valstybių įvertintos kaip laisvos, 60 – iš dalies laisvos ir 43 šalyse padėtis įvertinta ypač prastai. Tai reiškia, kad daugiau nei 3 mlrd. pasaulio gyventojų gyvena laisvose valstybėse, 2,3 mlrd. – iš dalies laisvose ir beveik 1,2 mlrd. – nelaisvose šalyse. Iš viso buvo vertinamos 193 pasaulio valstybės.

„Freedom House” ataskaita: laisvė pasaulyje.

Editos Šablauskienės infografika-nuotr.

Pasaulio naujienos

Rusijos veiksmai Britų tarybos atžvilgiu yra smerktini

David Miliband

Londonas, sausio 17 d. (AFP – „Interfax”–BNS) – Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorius David Miliband Rusijos veiksmus pavadino „smerktiniais” ir „nevertais didžios šalies”, kai ketvirtadienį Britų taryba pranešė nutraukusi veiklą dviejuose Rusijos miestuose.

Pareiškime Bendruomenių rūmams jis dar nurodė, kad panašūs veiksmai buvo šaltojo karo metais, tačiau, britai manė, jog toks darymasis jau praeitis.

Anot D. Miliband, Kremliaus elgesys yra „dėmė Rusijos reputacijai ir autoritetui”, tačiau jis pridūrė, jog „nebus imtasi keršto priemonių prieš kultūrinės įstaigas, palaikančias ryšius tarp Rusijos ir Britanijos”. „Tokie veiksmai smerktini, neverti

didžios valstybės, ir prieštarauja teisinės sistemos, kurios laikosi Britų taryba, formai ir turiniui”, – sakė jis.

„Rusija nesugebėjo parodyti jokios teisinės priežasties, pagal Rusijos ar tarptautinę teisę, kodėl Britų taryba negali tęsti savo veiklos”, – pažymėjo jis.

Kiek anksčiau, prieš paskelbiant D. Miliband pareiškimą britų parlamentarams, Britanijos visuomeninis transliuotojas BBC pranešė, kad Britų tarybos skyriai Sankt Peterburge ir Jekaterinburge kol kas bus uždaryti nuogaustaujant dėl juose dirbančių Rusijos piliečių saugumo, pranešė ketvirtadienį, remdamasis šaltiniais taryboje.

„Britų tarybos darbuotojai pranešė BBC, jog ketvirtadienį abu skyriai už Maskvos ribų (Sankt Peterburge ir Jekaterinburge) bus uždaryti, kad nebūtų išprovokuoti naujų Rusijos valdžios veiksmai prieš darbuotojus iš Rusijos”, – sakoma pranešime.

Kaip pažymi BBC, „Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministerija nenori taikyti naujų griežtų priemonių, atsakydama į Rusijos valdžios reikalavimą uždaryti visus Britų tarybos skyrius už Maskvos ribų”.

Tačiau Didžiosios Britanijos vyriausybė, praneša BBC diplomatinė apžvalgininkė Bridget Kendall, „ketina pareikšti, kad pasiekė moralinę pergalę šiame ginče ir pažymėti, kad kultūros ir švietimo organizacijos biurų uždarymas tik pakenkė Rusijos reputacijai ir paprastiems Rusijos gyventojams, kurie neteko vertingų kultūrinių ryšių”.

Serbija žada nepripažinti nepriklausomo Kosovo

Serbijos prezidentas Boris Tadić.

Jungtinės Tautos, sausio 17 d. („Reuters”–BNS) – Serbija niekada nepripažins nepriklausomo Kosovo, bet nenaudos smurto siekdama sutrukdyti šios teritorijos albanams paskelbti savo valstybę, trečiadienį sakė Serbijos prezidentas.

„Serbija niekada nepripažins Kosovo nepriklausomybės ir saugos savo teritorinį vientisumą ir suverenumą visomis demokratinėmis priemonėmis, teisiniais argumentais ir diplomatija”, – Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybai sakė prezidentas Boris Tadić. „Serbija nesiims smurto ir karo”, – pridūrė jis.

Kosovo premjeras Hashim Thaci

per sesiją už uždary durų taip pat turi kreiptis į Saugumo Tarybą.

Beveik 2 mln. Kosovo albanų kažkuriuo metu po šį mėnesį įvyksiančių Serbijos prezidento rinkimų paskelbs nepriklausomybę. Tačiau Belgradas Kosove gyvenantiems serbams sako ignoruoti tokį žingsnį, ir tai reiškia šios provincijos padalijimo etniniu principu galimybę.

Vakarų diplomatai sakė, kad trečiadienio debatai nepaveiks Kosovo būsimo statuso ir kad šiuo klausimu Taryba atsidūrė beviltiškoje aklavietėje, nes Rusija kategoriškai nepritarė Kosovo nepriklausomybei.

Rusija, kuri kaip ir Kinija, JAV, Prancūzija ir Didžioji Britanija yra nuolatinė, veto teisę turinti Saugumo Tarybos narė, sutrukdė Tarybai imti rezoliuciją, kuri sudarytų sąlygas Kosovo nepriklausomybei.

B. Tadić prašė Tarybos neatsisakyti šio klausimo ir toliau stengtis užkirsti kelią „vienašališkam veiksmui dėl Kosovo nepriklausomybės”. Jis taip pat paragino atnaujinti derybas su Priština ir pabandyti susitarti dėl abiem šalims priimtino susitarimo.

Tačiau Vakarų diplomatai šią idėją atmeta ir sako, jog, atsižvelgiant į praėjusias Belgrado ir Prištinos derybas, kai susitarimas nebuvo pasiektas, tolesnės derybos būtų laiko švaistymas.

EUROPA

SOFIJA

Rusijos prezidentas Vladimir Putin ketvirtadienį atvyko vizito į Bulgariją. Dvi dienas truksiantis vizitas skirtas 130-osioms 1877–1878 metų rusų ir turkų karo, kai Rusija išvadavo Bulgariją po penkis amžius trukusio Osmanų imperijos dominavimo, metinėms paminėti. Jo metu abi šalys pasirašys du svarbius susitarimus energetikos srityje, dėl kurių kritikai baiminasi, kad Sofija taps pernelyg priklausoma nuo Rusijos dujų ir naftos. Penktadienį bus pasirašyta 4 mlrd. eurų (14 mlrd. litų) vertės sutartis dėl naujos atominės elektrinės statybos.

ROMA

Italijos teisingumo ministras Clemente Mastella, minimas viename tyrime dėl korupcijos, ketvirtadienį patvirtino, kad atsistatydina, – tai naujas smūgis su sunkumais susiduriančiam centro kairiųjų vadovui Romano Prodi. „Patvirtinu atsistatydinimą dėl savo orumo ir savo garbės”, – sakė C. Mastella sausakimšoje spaudos konferencijoje Benevente, esančiame pietiniame Kampanijos regione. Tokį sprendimą jis priėmė po to, kai jo žmonai Sandra Lonardo, kuri vadovauja Kampanijos regioninei tarybai, buvo išduotas namų arešto orderis. S. Lonardo kaltinama tuo, kad paėmė kyšį iš vienos liginės, įsikūrusios netoli Neapolio.

BRIUSELIS

Europos Sąjunga (ES) trečiadienį paragino Gruzijos prezidentą Michail Saakašvili surengti derybas su oponentais, kurie užginčija jo pergalę prezidento rinkimuose sausio 5 dieną. Šiuo metu svarbu sudaryti teisingas sąlygas pavasarį vyksiantiems Gruzijos parlamento rinkimams, sakoma ES užsienio politikos komisaro Javier Solana pareiškimė. Solana pasveikino M. Saakašvili, iškovojusį pergalę ir primygtinai rekomendavo jam surengti derybas su opozicija ir pilietine visuomene, pridurdamas, kad Europos Sąjunga pasiryžusi padėti surengti būsimus parlamento rinkimus.

* * *

Europos Sąjunga (ES) pašalino paskutines kliūtis Ukrainos kelyje į Pasaulinę prekybos organizaciją (PPO), kai Kijevas padarė nuolaidų Briuseliui eksporto tarifų klausimu. Ukraina yra trečioji didelė valstybė po Rusijos ir Irano, neįeinanti į 151 narę turinčią PPO. ES prekybos komisaras Peter Mandelson ir Ukrainos vicepremjeras Hrihorij Nemyria pasirašė susitarimą Londone. „Tai labai svarbus žingsnis į priekį, Ukrainai siekiant įsijungti į pasaulinę prekybos sistemą”, – sakė atstovas. Tapusi Pasaulinės prekybos organizacijos nare Ukraina turės naujų galimybių eksportuoti savo pramonės ir žemės ūkio produkciją.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Izraelis ketvirtadienį sėkmingai išbandė balistinę raketą, kuri buvo paleista iš kariškių bazės į pietus nuo Tel Avivo. „Buvo svarbus balistinės raketos bandymas, kuris buvo sėkmingai įvykdytas”, – pranešė radijas, kuris pridūrė, kad bandymas atliktas iš Palmačino karinės bazės į pietus nuo Tel Avivo, bet daugiau detalių nepateikė. Tačiau tinklalapyje „YNet” skelbiama, jog tas bandymas buvo „dalis būsimos daugiasluoksnės gynybos sistemos”, skirtos tam, kad būtų galima „atremti įvairias grėsmes žydų valstybei iš oro”. Visuotinai manoma, kad Izraelis yra vienintelė Artimųjų Rytų valstybė, turinti branduolinį ginklą, nors patys izraeliečiai to nėra oficialiai paskelbę.

JAV

WASHINGTON, DC

Daugelis pasaulio šalių, tarp jų Rusija, Iranas, Pakistanas, Venesuela ir Kinija apriboja politines laisves, sakoma teisių gynimo organizacijos „Freedom House” metinėje studijoje. „Freedom House” vertinimais, 2007 metais politinės teisės ir pilietinės laisvės buvo varžomos penktadalyje pasaulio šalių, tarp jų kai kuriose svarbiausiose politiniu požiūriu valstybėse, ypač Rusijoje ir Pakistane. Pablogėjimas buvo itin akivaizdus autoritarinėse, einančiose į rinkos ekonomiką šalyse ir šalyse, turinčiose daug energetikos išteklių ir diktatorišką valdžią šalyse.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Pagerbtas šalia Čikagos gyvenantis mūsų tautietis

EDVARDAS ŠULAITIS

Architektas, sklandytojas, Lietuvos aeroklubo garbės narys, žurnalistas, poetas, tapytojas, įvairių visuomeninių klubų pirmininkas, žurnalo „Technikos žodis“ redaktorius, naujų idėjų sumanytojas bei puoselėtojas. Visos šios profesijos bei užsiėmimai apibūdina vieną žmogų – Vytautą Pesecką.

Vytautas Peseckas

Šis žmogus gyvena Čikagos pašonėje – Beverly Shores (IN) mieste. Anksčiau jį dažnai būdavo galima sutikti įvairiuose renginiuose Čikagoje. Dabar, sulaukęs garbingo amžiaus, šis tautietis jau daugiau laiko praleidžia savo gražioje, kurortinio pobūdžio vietovėje šalia Amerikos lietuvių sostinės.

Šis vyras jau nuo jaunystės dienų daug dėmesio skyrė aviacijos sportui, nes jo tėvas Leonardas Peseckas buvo garsus prieškarinės Lietuvos lakūnas.

1923 m. lapkričio 5 d. Kaune gimęs Vytautas, būdamas vos 14 metų, baigė jaunųjų sklandytojų kursų. 1941-1943 m. jis ne tik pats daug skraidė, bet ir buvo skraidymo instruktorius, vadovavo sklandymo kursams Kaune.

Studijavo literatūrą, žurnalistiką

Kaune 1942 m. baigęs gimnaziją, Vytautas įstojo į Vilniaus universitetą studijuoti literatūrą. Vokiečiams 1943 m. šią aukštojo mokslo įstaigą uždarius, jis išvyko į Vieną (Austrija) studijuoti žurnalistikos. Tačiau iš ten po pusantro semestro grįžo Lietuvon ir įstojo į Vietinės rinktinės karo mokyklą Marijampolėje.

Artėjant sovietinei armijai reikėjo trauktis Vokietijon, kur jis tęsė studijas Miuncheno universitete. Čia irgi ilgai neužsibuvo: 1947-aisiais su grupe pirmųjų pabėgėlių išvyko Kanadon kirsti miškų. Būdamas apsukrus jaunuolis, tuojau „prasimušė“ ir pradėjo studijas, įgydamas architekto ir dizainerio specialybes.

1958 m. Vytautas, jau sukūręs savo šeimą, iš Kanados persikėlė į JAV ir apsigyveno Čikagos pašonėje bei pradėjo dirbti vienoje architektūros ir projektavimo kompanijoje. Vėliau įkūrė savo firmą, o 1975-aisiais buvo pakviestas dirbti į Čikagos miesto architektūros skyrių.

1989 m. išėjęs į pensiją, kartu su žmona persikėlė gyventi į Beverly Shores.

Žvilgsnis į monografiją

Trumpai susipažinus su naujosios monografijos herojumi, pažvelkime į pačią knygą „Vytautas Peseckas: JAV lietuvis – Lietuvos aviacijos puoselėtojas“. Jos autorius – Vilniaus universiteto docentas Remigijus Naužemys, anksčiau parašęs stambią knygą apie Beverly Shores lietuvių. Autorius 1996-1997 m., 2000 m., 2002 m. viešėjo Čikagoje ir Beverly Shores, kur turėjo puikią progą iš arti susipažinti su čionykščiais lietuviais.

Knyga yra 422 puslapių. Joje, kaip jau minėjome, pasakojama apie žinomą Amerikos lietuvių, lakūną sklandytoją, aviacijos istoriką, „Technikos žodžio“ redaktorių, Beverly Shores miestelio lietuvių klubo pirmininką, legendinio karo lakūno pulkininko leitenanto Leonardo Peseckio sūnų Vytautą. Čia aprašomi išskirtinės asmenybės gyvenimo vingiai, taurūs darbai Lietuvos labui bei jos aviacijai, jo veikla puoselėjant lietuviybę svetimame krašte.

Meninis Vytauto pasaulis

Viename knygos skyriuje rašoma ir apie V. Pesecko polinkį į meną, poeziją. Čia skaitome, kad Vytautas mokėsi tapybos dailininko ir dailėtyrininko Antano Rūkštelės meno studijoje. Jo sugebėjimai iliustruojami darbų pavyzdžiais.

Taip pat knygoje pateiktas pluoštelis Vytauto jaunystės eilėraščių, parašytų 1942-1947 m., kai autorius dar buvo 19-24 m. jaunuolis. Kaip iš pateiktų pavyzdžių matyti, jis tuomet turėjo nemažų sugebėjimų poetinei kūrybai.

Šioje knygoje yra tokie pagrindiniai skyriai: „V. Pesecko straipsniai, raštai, protokolai“, „Publikacijos apie V. Pesecką, kiti su juo susiję straipsniai“, „Draugų ir kolegų prisiminimai apie V. Pesecką“.

Paskutiniame iš jų apie monografijos herojų rašo A. Arbačiauskas, V. Ašmenskas, A. Gamziukas, A. Karpavičius, L. Paknys, V. Ramonas, G. Staniulis, G. Ramoška, E. Šulaitis, E. K. Zavadskas, J. Stankūnas.

Knygoje gausu nuotraukų, kai kurios iš jų spalvotos. Pateikiama nemažai įvairių dokumentų, pasiekimų fotokopijų. Čia yra užfiksuoti V. Pesecko laimėjimai, jų įvertinimai.

Knygą recenzavo daugybė žmonių: aviacijos istorikas A. Gamziukas, Vilniaus miesto Istorijos fakulteto Naujosios istorijos vedėjas doc. dr. A. Jakubčionis, tos pačios katedros docentas dr. A. Kasperavičius, prof. hab. doc. Henrikas Sadžius, Lietuvos Nepriklausomų rašytojų sąjungos pirmininkas Vladas Buragas. Redagavo Laura Blynaitė ir doc. dr. Jonas Šukys.

Šią monografiją išleido Vilniaus universiteto ir Lietuvos aviacijos muziejus. Kaip mums sakė jos autorius R. Naužemys, ši knyga buvo ruošiamą ir tikslinama bent porą metų. Tada ilgesnį laiką buvo ieškoma leidėjo. Ir pagaliau po ilgesnių pastangų ji pa-

KAIP KALBAME

AURELIJA TAMOŠIŪNAITĖ
aurelijat@yahoo.com

Kokioje aukštojoje mokykloje mokaisi?

Tęsdama anksčiau pradėtą temą apie didžiųjų raidžių rašybą, norėčiau aptarti dar vieną rašybos aspektą, apie kurį ne kartą skaitytojų rašyta ir skūstasi mūsų dienraščio puslapiuose. Tai aukštųjų mokyklų pavadinimų rašyba. Kaip jau minėjau, taikant lietuvišką didžiųjų raidžių rašybos taisyklę, didžiąja raide rašomas tik pirmasis sudėtinio pavadinimo žodis, pvz., *Kauno technologijos universitetas*, *Vytauto Didžiojo universitetas* (pirmųjų dviejų žodžių raidės didžiosios, nes tai tikrinis daiktavardis), *Vilniaus Gedimino technikos universitetas*, *Vilniaus universitetas*, *Klaipėdos universitetas*, *Šiaulių universitetas* ir t. t. Lietuvoje tokia rašyba nekelia jokių dviprasmybių, nes visiems aišku, apie kurį universitetą kalbama. Tačiau tikra painiava kyla, kai reikia tekste paminėti Amerikos universitetus.

Pirmiausia kyla klausimas: kaip mūsų spaudoje juos užrašyti – lietuviškai ar angliškai? Jei angliškai, taikome anglų kalbos taisykles, o jei lietuviškai? Štai čia ir apninka bėdos, mat, taikydami lietuvių kalbos taisykles, didžiąja raide rašytume tik pirmąjį pavadinimo žodį (pvz., *Indianos universitetas*), o taikydami anglų – visus žodžius (*Indianos Universitetas*). Bėda, kad rašant lietuviškai (tiek su viena didžiąja, tiek su abiem), dažnai neaišku, apie kurį universitetą kalbama, pvz., kas yra *Indianos universitetas: Indiana State University, Indiana University ar Indiana University of Pennsylvania?* Gudrus skaitytojas man tuoj prieštarau, kad visus pavadinimus galima išversti skirtingai: *Indianos valstijos universitetas*, *Indianos universitetas* ir *Indianos universitetas Pensilvanijoje* (arba *Pensilvanijos Indianos universitetas* – priartarsite, skamba kiek gremėzdiškai). Tačiau juk ne visi versdami esame

tokie tikslūs.

Kita vertus, problema čia net ne dėl didžiųjų raidžių rašybos (ar taip, ar kitaip parašysi, vis tiek nebus aišku), o dėl paties vertimo ar kalbų specifikos. Lietuviškai tiek *University of Miami*, tiek *Miami University* skambės taip pat – *Majamio* (atsiprašau už žodžio iškraipymą – A. T.) *universitetas*. O kas yra *Vašingtono universitetas: Washington State University, University of Washington ar Washington University?*

Norisi paminėti ir savojo universiteto *University of Illinois* rašybą. Daugelis žinome, kad šis universitetas turi padalinius trijose Illinois valstijos vietose: Čikagoje, Urbana-Champaign ir Springfield. Tad lietuviškai parašius *Ilinojaus universitetas* ir nepaminėjus jo vietos, tampa neaišku, apie kurį jo padalinį kalbama.

Tad kaip versti šiuos pavadinimus? Ar jų visai neversti?

Lengviausia, žinoma, nueiti pasprasčiausiu keliu ir Amerikos aukštųjų mokyklų pavadinimus rašyti angliškai (tokia praktika stengiamės vadovautis ir „Drauge“). Tačiau tada tekstas panešėja į dviem kalbomis primargintą kratinį: lietuviškame dienraštyje turėtume rašyti lietuviškai (tokios nuomonės laikosi dauguma mūsų skaitytojų, nuolat pasisakančių prieš tarptautinių, t. y. svetimų žodžių vartojimą). Svetimi lietuvių kalbai tarptautiniai žodžiai, svetimi ir angliški žodžiai, parašyti lietuviškame tekste. Ypač kai tokie angliški junginiai užima bene pusę sakinio. Tad ar lengviausia išeitis nėra pražūtingiausia lietuvių kalbai? Gyvendami čia angliškų žodžių neišvengsime, jie nuolat kirbės įvairių organizacijų, įmonių, mokslo įstaigų pavadinimuose ir kt. O kiekvienas rašantysis turbūt rašysim taip, kad skaitytojui būtų aišku apie ką kalbama, kad nekiltų dviprasmybių.

SIŪLO DARBĄ

Janitorial Area Manager
needed in Chicago and Suburbs.
Looking for responsible person with experience. Must be able to train and manage employees. Must speak English. Please call **708-385-3575** or fax resume to Attn: Irena **708-385-3379**.

siekė skaitytoją. Reikia pagirti ir monografijos autorių – vilnietį Remigijų Naužemį, kuris „padovanojo“ jau antrąją knygą apie Amerikos lietuvių (pirmoji buvo 325 psl. knyga „Beverly Shores lietuviai prie Mičigano“, kuri pasirodė 2005 m.).

Leidiny s yra gražus paminklas nemažai nusipelnusiam išeivijos lietuvių veikėjui V. Peseckui, kuris yra tikrai neeilinis žmogus. Įvairiose šakose pasižymėjęs V. Peseckas jo tikrai nusipelnė.

Janitorial Co. seeking
Crew fill-in people.
Please apply 4952 W. 128th Place
in Alsip. Applications Mon. to Fri.
9am to 3pm.

Experienced Male & Female Live-in CNA or Home Health Aide needed.
Must have valid proof to work in the United States.
Must speak English & Drive.
312-648-1565

Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500

UŽ JŪSŲ IR MŪSŲ LAISVĘ

JURGIS BIELINIS

Nr. 5

Čia patikrina dokumentus, apžiūri, ar neturiu ginklo. Tarp laukiančių atpažįstu Gleb Jakunin, šventiką, SSSR Aukščiausios Tarybos deputatą. Randu manęs laukiančius dar dešimtį žmonių, du jų — kariškai su papulkininkių antpečiais. Vienas su geležinkeliečio uniforma, su antsiuvais. Papulkininkius vėliau atpažinau kaip „sčito“ (skydo) karininkus, rodomus per Kauno televiziją Lietuvos Aukščiausioje Taryboje. Vėliau įsiminė dar viena pavardė — Stankevič. Jie mane visko smulkiai išklausinėjo ir paprašė, ar aš negalėsiąs susitikti su platesne Maskvos demokratine visuomene ir jai tą patį papasakoti, ką jiems sakiau.

Gal po poros valandų kitoje didelėje salėje susirinko daugiau nei šimtas žmonių: vyrų, moterų, buvo žurnalistų. Mane pakvietė į prezidiumą. Susirinkimą vedė Stankevič, SSSR Aukščiausios Tarybos deputatas. Aš jiems pasakojau, kas vyksta Vilniuje, aiškinau, kad tas pats vyks ir Rygoje, Taline. Į tai man buvo atsakyta: „Jei Vilnius neatlaikys, po jų bus Maskva, Leningrad. Nes jie dar yra per silpni“. Klausė manęs, kuo jie gali Vilniui padėti. Sakiau, ruoškite demonstracijas, mitingus, skelbkite streikus, solidarizuokitės su mumis. Sakiau, patys važiuokite pasižiūrėti, bet traukiniai juk nevažiuoja. Į tai jie nusijuokė, sakė, kad ras kuo nuvažiuot į Vilnių.

Jiems, beje, papasakojau, kaip mūsų tautos nelaimės atveju yra viena kitai padėjusios. Priminiau Pirmojo pasaulinio karo lietuvių pabėgėlius, kuriuos rusai šelpė, priminiau Antrojo pasaulinio karo rusų nelaimėlius, kuriuos mūsų žmonės sušelpė. Gyvi pavyzdžiai iš šeimos istorijos susirinkusius sujaudino. Jie man atsakė: trečiadienį, ketvirtadienį Maskvos gatvėse rengsime perspėjamuosius mitingus, o sekmdienį, sausio 20 d., Maniežo aikštėje surengsime grandiozinį mitingą mano Vilniui paremti. Ir aš turėčiau jame dalyvauti. Ir tuoj vienas kitą vadinami vardais, išipareigojo skambinti į daugelį Sąjungos miestų. Kaip vėliau sužinojau, buvo išspausdinta telefonų knygelė, vadinama „Laisva zona“, kurioje buvo surinkti įsikūrusių „perestroikos“ organizacijų telefonai. Maskviečių pavyzdžiu ir iniciatyva tokie mitingai Lietuvai palaikyti buvo surengti visoje Sąjungoje.

Tą pirmadienio vakarą buvau nuvestas į bendrą, skubiai susirinkusį Maskvos socialdemokratų, demokratų, krikščionių demokratų susirinkimą. Mane pagerbdami visi atsistojo, pasodino prezidiume, ant stalo pastatė dvi vėliavėles: Lietuvos vėliavėlę su juodu kaspinu, persmeigtą socialdemokratinio ženkliu, ir tokią pačią, dar nepripažintą Rusijos vėliavėlę su juodu kaspinu ir socialdemokratinio ženkleliu.

Kalbėjau. Mačiau žmonių užuojautas, ašaras. Pasakojau, ką mačiau

Vilniuje. Vėl pasakojau, kaip per Pirmąjį pasaulinį karą mano tetą su mažais vaikais ir mano senelę, karo pabėgėlę, nuo bado Petrograde gelbėjo rusai, kaip po Antrojo pasaulinio karo mes gelbėjom rusų moteris, vaikus, nuo bado į Lietuvą atvažiavusius nuo Vitebsk, Velikije Luki, Pskov. Viena moteris inžinierė parodė didelį plakatą, kuriame buvo parašyta: „Šalin rankas nuo Lietuvos, laisvę Lietuvai“. Ji visą savaitę šį plakatą nešiojo į darbą ir iš darbo. Šis partijų aktyvas taip pat pažadėjo trečiadienį ir ketvirtadienį gatvėse rengti mitingus. Kvietė mane dalyvauti.

Pasibaigus susitikimui, Jurij Krylatov man įteikė vėliavėles, sakydamas: „Už jūsų ir mūsų laisvę jas specialiai mano žmona tavo sutikimui pasiuvo“. Jis mane peržegnojo. Sužinojau, kad jis yra Maskvos katalikas. Vėliau jam atsilygindamas nušiučiau iš Jonavos klebono Pranciškio man dovanotą lotyniškai parašyta Testamentą, kurį jis perdovanojo savo parapijos kunigui.

Gal kai kas prisimena, kaip Maskvos pučo metu prie Baltųjų Rūmų SSSR Aukščiausios Tarybos užsienio televizijos žurnalistui žmogus, rodydamas autobusais, troleibusais užgriozdintas Rūmų prieigas, sakė: „Barikadas išmokome statyti iš vilniečių.“ Tai buvo tas žmogus, kuris man dovanavo tas vėliavėles. Šią vasarą tik jam vienam iš visų, su kuriais Maskvoje bendravau, tepriskybiniau.

Pabaigoje gavau daugybę prašymų atvažiuoti į Maskvos priemiesčius, žmonėms papasakoti apie Vilniaus įvykius. Vienas jaunas rusas įteikė man laikraštuką antrašte „Metalist“, sakydamas: „Čia bus jums, kai teisite žudikus“. Kai vėliau jį skaičiau, radau ilgą sąrašą Naujosios Vilnios, kitų Vilnijos miestų komunistų partijos sekretorių pavardžių, kurie solidarizavosi su „jedinštveninkais“, „Komitetu spasenija“ ir prašė sovietinės armijos paramos, kad ši padėtų nuversti Landsbergio valdžią.

Grįžęs pas Vsevolod Lavrentij sužinojau, kad mane kviečia ateiti į Lebedev skaičiavimo mašinų gamyklą-institutą. Ten susirinko apie šimtas, gal daugiau darbuotojų, daugiausia moterų su baltais chalatais. Susitikimas įvyko didžiuliame gamyklos praėjime. Į vidų neįsileido. Pradėjus pasakoti, darbuotojos pradėjo rinkti parašus. Sargai iš manęs pareikalavo dokumentų. Todėl moterys pradėjo sargus užgaudinėti. „Ach tyj starij pirdun, netron jevo“ (O tu senas pirdžiau, neliesk jo). Atiduodamos parašus moterys man pasakė: „Gorbačiovo mes netikime, tegul Landsbergis žino, kad ne visi rusai yra niekšai.“ Moteris, kuri organizavo šį susitikimą, vadinosi Vale Doroš. Ji inžinierė. Ji dar nuvedė į šios gamyklos filialą.

Bus daugiau.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Su Johnny Podres (Jonu J. Poderiu) atsisveikinant

EDVARDAS ŠULAITIS

Nedaug turėjome žymesnių lietuvių beisbolo žaidėjų šiame krašte, žymiai mažiau negu kitų sporto šakų (pvz., amerikietiškojo futbolo ar krepšinio) atstovų. Johnny Podres buvo vienas iš jų. Tačiau ir jo jau nėra tarp gyvųjų: jis amžinybėn iškeliavo sausio 13 d., sulaukęs 75 metų amžiaus. Johnny mirė Glen Falls, NY, ligoninėje, kur jo žmona Joan pranešė, jog jos vyras buvo gydomas nuo širdies ir inkstų problemų, taip pat ir kojos infekcijos.

Johnny Podres, gimęs 1932 m. rugsėjo 10 d. Witherbe, NY miestelyje lietuvių šeimoje. Jo tėvas – Poderys – dirbo geležies rūdos kasyklose. Kaip rašoma Čikagoje J. Jakubs-Jakubausko 1966 m. išleistoje „Amerikos lietuvių sporto istorijoje“, jaunojo Jonuko tėvai tarpusavyje kalbėjo lietuviškai, nors jis pats mažas buvo lietuvių kalbos pramokęs.

Beisbolo žaidimo meno išmoko iš savo tėvo. Jis buvo įstojęs tarnybai į JAV laivyną, bet dėl skausmų nugaroje iš jo paleistas po šešių mėnesių.

Labiau beisbolu jis susidomėjo baigęs vidurinę mokyklą ir turėjo laimę patekti į Brooklyn „Dodgers“ profesionalų komandą, kurioje po poros metų (1953 m.) įsitvirtino metiko pozicijoje. Bet ypatingos šlovės sulaukė, kai 1955 m. rudenį jis komandai pirmą kartą istorijoje padėjo laimėti JAV profesionalų beisbolo pirmenybes (oficialiai vadinamas „World Series“). Iki to laiko „Dodgers“ net 7 kartus baigminėse varžybose nusileisdavo savo pagrindiniams varžovams – New York „Yankees“ atstovams.

Tačiau 1955 m. spalio mėnesį vaizdas buvo kitoks. Nors ir pirmosiose dvejose rungtynėse laimėjo „Yankees“ beisbolininkai, „Dodgers“ komandoje lietuvių kilmės Johnny (tą dieną ir šventės savo 23-įjį gimtadienį) buvo metikas ir iškovojo pergalę 8:3. „Dodgers“ pergalę šventė ir kituose dviejuose jėgų išbandymuose, tačiau pralaimėjo 6-se rungtynėse. Tada Johnny vėl buvo metiku pasku-

Johnny Podres

tiniam šią komandą susitikime, kuris baigėsi „Dodgers“ pergale ir visi žaidėjai puolė sveikinti lietuvių. Podres tuoj buvo paskelbtas „naudingiausiu“ serijos beisbolininku. Po šios pergalės Brooklyn gyventojai labiau šventė negu tada, kada baigėsi II pasaulinis karas – taip skelbė spauda.

Johnny taip pat gerai užsirekomendavo, kada „Dodgers“ komanda 1958 m. persikraustė į Los Angeles, California. Jis 1961 m. turėjo lygos geriausią pasirodymų rekordą – 783 ir 18-5 laimėtų-pralaimėtų rungtynių santykį. Mūsiškis buvo metiku keturiose „World Series“ varžybose ir tris kartus išrinktas į „All-Star“ rinktinę.

1966 m. Podres buvo iškeistas ir pateko į Detroit „Tigers“ klubą, o vėliau dar žaidė San Diego „Padres“ komandoje. Iš viso aukščiausioje („major“) lygoje jis išbuvo 15 sezonų ir turėjo 148–116 laimėtų-pralaimėtų rungtynių rekordą. Vėliau jis dar dirbo metiku treneriu Minnesota „Twins“ ir Philadelphia „Phillies“ klubuose.

J. Podres paliko žmoną ir du sūnus – John, Jr. ir Joseph, taip pat ir du brolius – Thomas ir Walter.

Apie šio vyro mirtį plačiai rašė didieji JAV (ypatingai New York) dienraščiai. Kadangi jis su lietuviais ryšio nepalaikė ir apie savo kilmę nekalbėdavo, tai amerikiečių spauda, kiek teko matyti, irgi nerašė apie jo lietuviškas šaknis.

Iš kairės: Pranciškus Gerlikas, Jurgita Gerlikaitė ir Darijus Gerlikas Petronėlės Gerlikienės siuvinėtų kilimų parodos atidaryme Čikagos kultūros centre.

Jurgita Gerlikaitė. „Pavasario srovės“. Šį darbą galėsite pamatyti Gerlikų šeimos darbų parodoje „Kartos“.

M. Krupavičiaus atminimo įamžinimo visuomeninė grupė bendrauja su ambasadoriumi Vytautu Dambrava, kuris ne vieną kartą pasakojo, kad prieškariniu laikotarpiu Lietuvoje įvykdyta M. Krupavičiaus žemės reforma 1953 ar 1954 m. buvo aptarinėjama Jungtinėse Tautose. JAV atstovas Lubin šią reformą vadino pavyzdžiu ir siūlė iš to pasimokyti kitoms šalims. V. Dambravos teigimu, apie tai buvo kalbama „Amerikos balso“ laidose.

Norėtume surasti to laikotarpio dokumentus, kuriuose apie tai būtų kalbama. Gal kas prisimena radijo laidas arba straipsnius laikraščiuose/žurnaluose šiuo klausimu?

Laiškus siųskite į „Draugo“ redakciją adresu: Draugas, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu Edvinui Giedrimui adresu: ged159@gmail.com

Pažintis su jauna menininke iš Lietuvos Jurgita Gerlikaite

LAIMA APANAVIČIENĖ

Pereitų metų rudenį prieš pat išvykimą į Vilnių el. paštu gavau pakvietimą atvykti į Jurgitos Gerlikaitės grafikos darbų parodos „Paralelinės erdvės“, vykusios Vilniaus meno galerijoje „D'Arijaus papuošalai“ atidarymą. Aišku, pakvietimu mielai pasinaudojau. Su J. Gerlikaite likimas mane suvedė prieš porą metų, kai gimė idėja organizuoti Petronėlės Gerlikienės parodą Čikagoje. Žinojau, kad ji jauna grafikė, tačiau jos darbų nebuvau mačiusi. Tad buvo smalsu iš arčiau susipažinti su šia menininke.

Mažoje, jaukioje galerijoje lankytojus pasitiko darbai, atlikti šiuolaikinėmis technologijomis. Nesu didelė naujos skaitmeninės technikos mėgėja, tačiau Jurgitos darbai patraukė savo gilumu, netikėtumu. Man jie pasirodė tarsi nedideli gobelenai (gal tas išpūdis man susidarė todėl, nes žinojau, kad Jurgos močiutė siuvinėjo kilimus) – vienuose jų žaliame fone šoka elegantiški baletų šokėjai, kituose – palaidoti dykumų miestai. Eksperimentuodama skaitmeninėmis technologijomis Jurgita nepraranda vizualinės įtaigos poveikio. Jos darbai „turi gyvybę“, jie „gyvena“ – tokie netikėti, gilūs ir daugiasluoksniai. Ši paroda buvo tarsi repeticija prieš atvežant šiuos darbus parodyti į Ameriką. Sausio 18 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atsidarė jungtinė Jurgitos močiutės P. Gerlikienės, jos tėvo Pranciškaus Gerliko tapybos ir pačios Jurgitos grafikos darbų paroda „Kartos“.

Neabejotina, kad polinkį menams Jurgita paveldėjo iš savo senelės – šviesaus atminimo šmaikščios žemaitės dailininkės naiviojo meno atstovės Petronėlės Gerlikienės. „Senelės siuvinėti kilimai ir tapyba eksponuoti mūsų namuose, – tai ir turėjo įtakos mano dabatinei kūrybai“, – sakė viename interviu J. Gerlikaitė. Menininkės tėtis – tapytojas Pranciškus Gerlikas, mama – dailėtyrininkė, tapytoja Marijona Danutė Čiplė, brolis – juvelyras, dizaineris Darijus Gerlikas. Atrodo visi keliai atviri – tik dirbk, tave visur priims, durys visur atvertos – pavardė žinoma visoje Lietuvoje. Vis dėlto Jurgita nepabijojė atsidurti ten, kur jos pavardė niekam nedarė išpūdzio – septynerius metus ji gyveno ir kūrė Danijoje.

Nuo mažens Jurgita ne tik mėgo piešti, bet ir domėjosi literatūra, rašė

eiles, tad pasirinko dailės istorijos ir teorijos studijas VDA. Vėliau susidomėjo grafika. Baigusi du Vilniaus dailės akademijos kursus, atsidūrė Islandijoje, Reikjaviko meno koledže, kur ją, atvykusią iš Lietuvos, nustebino neformalus dėstytojų ir studentų bendravimas, geranoriškumas.

Grįžusi į Lietuvą, Jurgita tęsė studijas, bet širdyje kirbėjo noras geriau pažinti Skandinaviją. Per vasaros atostogas nusprendė padirbėti vertėja Kopenhagoje. Čia ir susipažino su metais vyresniu danu Anders Schultz – taip pat vertėju. Pažintis peraugo į meilę ir po poros metų buvo atšoktos vestuvės. Gimė dukrelė Laura.

Tačiau sėdėti namuose ir nieko neveikti Jurgita negalėjo. Po gimdymo vėl pradėjo kurti, užsiiminėti grafika. Prasidėjo naujas jaunosios menininkės kūrybos etapas, kuris tęsiasi iki šiol. Ji studijavo skaitmeninę grafiką pas Henrik Boegh Grafikos Eksperimentariume Kopenhagoje, dirbo Danijos grafikų bendrijoje „Meno ir dizaino fabrikas“. Tai organizacija, propaguojanti visų meno sričių sintezę. (Panašų projektą drauge su dainininke Skaidra Jančaitė jos rengia ir Lietuvoje – tuo įsitikinau būdama Jurgitos parodos atidaryme).

Po septynerių metų praleistų Danijoje dailininkė nusprendė grįžti į Lietuvą. Ji toliau kuria, mokosi, augina dukrelę, o jos vyras, atrodo, visai patenkintas gyvenimu Lietuvoje.

„Nuolat noriu išmokti, sužinoti ką nors nauja. Tai teikia naujų impulsų. Kuo toliau, tuo mažiau mane domina emocinis purvas, pyktis, vidinė bjaurastis. Savo kūrybą noriu padaryti prieinamą aukštesnio emocinio tono žmonėms. Kurti pozityvų, harmoningą meną, pačiai stengtis tobulėti – lengvas, malonus kelias. Juk tai, kas teikia pasitenkinimą, nėra sunku“, – sakė Jurgita viename interviu žurnalistei Virginijai Majorovienei.

Be visų kitų jos darbų, būtina paminėti jos didžiulį darbą išsaugant senelės P. Gerlikienės atminimą. Kartu su broliu D. Gerliku ji deda daug pastangų, kad jų senelės darbai išliktų ateinančioms kartoms.

Manau, Čikagos lietuviams bus įdomu susipažinti su Jurgitos, jos močiutės ir tėčio darbais. Paroda iš ciklo „Šeimos“ Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre veiks iki vasario 8 d.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

Įvairios sporto žinios

Nauji neaiškumai dėl Kauno arenos

Kauno arenos projekte – dar vienas neaiškumas. Paaiškėjo, kad statant didesnius nei 10 tūkstančių vietų sporto rūmus Europos Sąjunga neteiktų paramos, rašo „Kauno diena”.

Žalgiriečiai pas premjerą

Praėjusių metų pabaigoje architektas Eugenijus Miliūnas Kauno savivaldybei įteikė sporto ir pramogų rūmų techninį projektą, kuriame numatyta 10 tūkstančių sėdimų vietų su galimybe padidinti jų kiekį iki 14,5 tūkstančio.

Galimybę didinant vietų skaičių neprarasti ES paramos su premjeru Gediminu Kirkilu aptarė Vyriausybėje apsilankę Kauno „Žalgirio” vadovai Arvydas Sabonis ir Gediminas Navikauskas.

„Kalbėjomės apie vietų skaičių arenoje. Dabartiniame projekte numatyta statyti apie 15 tūkstančių, o Europos Sąjungos parama teikiama tik 5-10 tūkstančių vietų projektams. Kauno sporto halė jau beveik 70 metų stovi, tad nauja arena bus statoma artimiausiam šimtmečiui. Šiandien 10 tūkstančių vietų užtektų, bet žvelgiant į ateitį, reikia statyti didesnius rūmus”, – sakė „Žalgirio” viceprezidentas G. Navikauskas.

Netektų ženklios paramos

Kauniečio teigimu, pastačius didesnę areną, galbūt pavyktų Kaune surengti Eurolygos finalo ketverto varžybas ar sužaisti rungtynes su NBA komandomis. Norint dalyvauti šios lygos ir Eurolygos bendrame turnyre, būtina turėti bent 15 tūkstančių vietų namų areną.

„Tik turtingas gali statyti mažesnią statinį, o Kaunas – ne iš tų miestų, kurie turi neišsenkančių finansinių šaltinių, tad iškart reiktų pagalvoti

apie ateitį”, – sakė G. Navikauskas. Jis tikino drauge su A. Saboniu neprašęs G. Kirkilo dar daugiau pinigų: juk ne „Žalgiris” statas areną. „Mes tik aptarėme, kad reikia maksimaliai išnaudoti galimybes ir gauti Europos Sąjungos finansavimą statant didesnę nei 10 tūkstančių vietų areną”, – kartojo G. Navikauskas.

Premjeras savo patarėjams pavedė išsiaiškinti, kokios yra sąlygos šiam sumanymui įgyvendinti. „Žalgirio” viceprezidentas teigė, kad arenai statyti ES gali skirti apie 50 milijonų litų. Jis pridūrė, kad iki 2011 metų Europos krepšinio čempionato Kaune arena tikrai stovės, tačiau Eurolygos vadovai „Žalgiriui” iškelė sąlygą jau 2009-2010 metų sezone žaisti naujuose rūmuose.

Statybų pradžia – vasarą

Išankstiniais skaičiavimais, E. Miliūno suprojektuota arena kainuos apie 153 milijonus litų, o infrastruktūra Nemuno saloje atsieis dar apie 63 milijonus litų. Iš jų už 8 milijonus litų šių metų kovo mėnesį bus pastatytas transporto ir komunikacijų tiltas į Nemuno salą, kuris leis sunkiasvorei technikai ir kranams pasiekti statybvietę.

Artimiausiu metu bus atlikta Kauno arenos techninio projekto ekspertizė ir patikslinta projekto sąmata bei išduoti leidimai statybai. Savivaldybė rengia investicinį projektą, kurį teiks Vyriausybei dėl ES struktūrinių fondų lėšų panaudojimo ir Valstybės investicijų programos (VIP) lėšų skyrimo.

Areną planuojama pradėti statyti vasaros pradžioje, kai paaiškės statybos darbų rangovas. Numatoma, jog Kauno arena iškils 2009 metų pabaigoje arba 2010-ųjų pradžioje.

Tadas Markevičius
„Kauno diena”

Emigracija skatina šeimų skyrybas

Atkelta iš 6 psl. piliečiu, o su kitu lietuviu ar lietuve, į tą šalį taip pat atvykusių geresnio gyvenimo ieškoti” – savo pastebėjimais dalijosi S. Vaikšnoras. Nors oficialios statistikos, kokią turi Lenkija, mes neturime, tačiau teisininkai neslepia, kad auga ne tik bendras skyrybų skaičius, bet vis dažniau skiriasi šeimos, kurių vienas sutuoktinių gyvena užsienyje. Net prognozuojama, jog ateityje tokių skyrybų tik daugės. Tokios prognozės grįstos tuo, kad apskritai auga bendras skyrybų skaičius, be to, ateina lūžio laikas – daugelis išvažiavo prieš kelerius metus ir šiuo metu daliai šeimų ateina laikas apsispręsti.

Pasak, S. Vaikšnor, skyrybų iniciatoriumi dažniau būna išvažiavęs sutuoktinis. „Visų pirma, tai lemia psichologinės priežastys. Juk normalu, kad sveikas vyras, nuėjęs Dublinę į barą paskui patrauks ne filosofijos studijuoti. Atsiranda naujų pažinčių su visomis pasekmėmis. Lygiai tas pats atsitinka tam sutuoktiniui, kuris lieka Lietuvoje. Žmogus yra žmogus. Ir vieną dieną ateina laikas, kai kažkuris iš sutuoktinių neapsi- kenčia.

Juk dažna situacija, kad į užsienį išvažiuoja ir moteris, neapsikentusi girtuoklio vyro, palikusi vaikus seneliams. Po kurio laiko svetur atsiranda nauja antra pusė ir prasideda skyrybos. Dažniausiai vaikai tokiu atveju važiuoja paskui mamą” – aiškino specialistas.

Gruodžio 19 d., minint Migrantų dieną, Tarptautinės Migracijos Organizacijos Vilniaus biuras organizavo renginį, kurio metu į emigraciją buvo bandoma pažvelgti būtent per emigracijos atskirtų šeimų prizmę. Renginio metu buvo pristatytas tyrimas „Šeima abipus sienos. Lietuvos transnacionalinės šeimos genezė, funkcijos, raidos perspektyvos”.

„Kaip parodė tyrimas, kas dešimtas namų ūkis – tai migracijos išskirta šeima, kurioje iš esmės keičiasi šeimos narių funkcijos ir vaidmenys. Ypatingai didelis psichologinis krūvis tenka vaikams” – remdamasi tyrimu sakė TMO Vilniaus biuro vadovė Audra Sipavičienė.

Būtent vaikus labiausia paveikia tiek tėvų emigracija, tiek skyrybos. O kai šie du komponentai sueina į vieną, mažyliams pasidaro itin sunku.

A † A ALICE KENT-BUBLAUSKAS

Mirė 2008 m. sausio 14 d., sulaukusi 94 metų.
Nuliūdę liko: sesuo Sr. Emma, SSC; broliai Joseph, John ir Alexander; draugė Cindy Powers; Powers šeima ir Sheri King.
A. a. Alice buvo žmona a.a. Matthew, duktė a.a. Alexander ir Anna, sesuo a.a. Sr. Apollonia, SSC.
Velionė buvo labai patenkinta St. Joseph Home for the Elderly priežiūra.
A.a. Alice atminimui galite aukoti „The Little Sisters of the Poor”, c/o St. Joseph’s Home for the Elderly, 80 W. Northwest Hwy, Palatine, IL 60067.

Nuliūdę artimieji

Blake-Lamb FH, tel. 630-964-9392

LST Korp! Neo-Lithuania Čikagos padalinys gedi korporantės

A † A IRENOS ŠNEKUTYTĖS GENČIENĖS

ir liūdi kartu su vyru ALBINU, motina EUGENIJA ŠNEKUTIENE, kitais giminėmis ir artimaisiais.

LST Korp! Neo-Lithuania Čikagos padalinio valdyba:
Valentinas Krumplis
Eglė Juodvalkė
Edvardas Kaveckas
Jonas Valkiūnas

A † A JUOZUI GIEDRAIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai dr. LEONILDAI, sūnui RIMUI, dukrai ALDONAI su šeimomis ir visiems artimiesiems.

Monika Povilaitienė (Toronto)
Kubilių šeima (Chicago)

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie netekties valandą prisimindami

A † A VITALIO DAMIJONAIČIO prasmingą gyvenimą ir darbus

aukas skyrė jaunimo švietimui Vilniaus jėzuitų gimnazijoje:

Grażina Damijonaitienė, West Bloomfield, MI, **Willi ir Liucija Hoffmanai**, Oak Lawn, IL, **Viltis Jatulienė**, Woodland Hills, CA, **Viktoras ir Rūta Jautokai**, Oak Lawn, IL, **Raminta Jautokas ir Kurt Sato**, San Pedro, CA, **Eduardas Jokubauskas**, Oak Lawn, IL, **Aldona Kanauka Naudžius**, Chicago, IL, **Romas ir Aldona Meilai**, Orland Park, IL, **P. ir I. Naujokai**, **Vidmantas A. Raišys**, Mercer Island, WA, **Rimvydas ir Genė Rimkai**, Oak Brook, IL, **Aldona Rukuižienė**, Oak Lawn, IL, **Vytautas ir Danutė Šarkai**, Cashiers, NC, **Ben ir Gražina Serapinai**, Oak Lawn, IL, **Vaida ir Denis Trimakai**, Westlake, OH, **Vytautas ir Aldona Vaitkai**, Lemont, IL, **Lakštuonė Vėžienė**, Willowbrook, IL, **Nijolė Zdanienė**, La Grange, IL.

"Jesuit Fathers-Baltic Project" dėkoja velionio šeimai, artimiesiems ir draugams, kurių dėka gimnazijose bus tęsiami svarbūs jaunimo švietimo ir dvasinio auklėjimo projektai.

"Lithuanian Jesuit Fathers-Baltic Project", 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439.

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ”!
„DRAUGĄ” atminkime savo testamente.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Ziono lietuvių evangelikų liu-**teronų bažnyčia, 9000 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL, sausio 20 ir 27 dienomis, sekmadieniais, 1 val. p. p. kviečia į psichologines paskaitas temomis: „Konstruktyvūs konfliktų sprendimo būdai” ir „Kad bendravimas būtų efektyvus”. Užsiėmimus ves Laima Zavistauskas, MS P, LPC. Tel. pasiteiravimui: 708-422-1433 (raštinė) arba 630-399-9082.

♦**Mažosios Lietuvos lietuvių drau-**gija Čikagoje maloniai kviečia į tradicinį „Užgavėnių šiupinį”, kuris vyks vasario 2 d., šeštadienį, 6 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Meninę programą atliks vokalinė grupė „Laumės”, bus vakarienė, šokiai, kuriems gros Algimanto Barnišio orkestras. Stalus ar pavienes vietas galite užsisakyti tel. 630-969-1316 (Ramūnas Buntinas).

♦**Maloniai kviečiame į „Žaltvyk-**slės” teatro premjerą, kuri įvyks vasario 2 d. 6:30 val. v. Jaunimo centre. Spektaklyje vaidina: Aušra Jasaitė, Linas Umbrasas ir Antanas Steponavičius. Tai vieno veiksmo pjesė, kurioje išgalvotas pasaulis susimaišo su realybe, kurioje fantazija ir realybės suvokimas eina visiškai šalia vienas kito. Tik kas nugalės?...

♦**Vasario 3 d., sekmadienį, nuo** 12 val. p. p. iki 4 val. p. p. Vidurio Amerikos Lietuvos Vyčių apygarda kviečia į tradicinį, 48-ąjį pokylį „Memories of Lithuania”, kurio metu bus pagerbta ilgametė tautinių šokių grupės „Lietuvos Vyčiai” vadovė Lidija Ringienė. Renginys vyks Hilton viešbutyje, 9333 S. Cicero Ave., Oak Lawn, IL. Bilietus galite užsisakyti tel. 773-254-7553 (Evelyn Oželienė).

♦**FSS Čikagos skyriaus pirmoji** šių metų sueiga įvyks vasario 3 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Pasaulio lietuvių centre, posėdžių kambaryje (Lemont). Sueigos programoje: minėjimas, LSS pirmijos pirmininko v. s. fil. Gintaro Plačo pasisakymas, vaišės. Apie dalyvavimą prašome pranešti sesei Jolandai tel.: 630-257-2558.

♦**2008 m. vasario 9 d. 6 val. v.** Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th Street, Lemont, įvyks šių metų Tarptautinio Čiurlionio pianistų konkurso laimėtojo Edvino Minkštimo koncertas. Koncertą organizuoja Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė”.

♦**Gen. mjr. Jonas Algirdas Kron-**kaitis, buvęs Lietuvos kariuomenės vadas, bus garbės svečias ir pagrindinis kalbėtojas vasario 10 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Vasario 16-osios Lie-

tuvos Nepriklausomybės minėjime Marijos gimnazijos salėje Čikagoje. Minėjimą rengia ALTo Čikagos skyrius, pirm. Evelina Oželienė.

♦**Vyčių choras kviečia visus – vy-**rus ir moteris – įsijungti į Vyčių choro gretas. Repetacijos vyksta adresu: 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629. Informacija – tel.: 708-945-4910 (Aušra Bužėnaitė) arba el. paštu: vyciuchoras@yahoo.com

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦**2008 metų Pasaulio Lietuvių** Fronto Bičiulių (LFB) politinių studijų savaitgalis Los Angeles įvyks sausio 26–27 dienomis. Tema: „Lietuvos laisvės ir demokratijos perspektyvos ir lietuvių tautos išlikimo galimybės europiniu globalizacijos ir Rusijos ekonominių ir politinių pinklių sukuryje”. Laukiame prelegentų – generolo Arvydo Pociaus (Lietuva), ekonomisto Valdo Samonio (Kanada), žurnalisto Tomo Dapkaus (Lietuva) ir daugelio kitų pranešėjų iš Lietuvos ir JAV. LA LFB valdyba maloniai visus kviečia dalyvauti.

♦**JAV Lietuvių Bendruomenės** Hartford, Ct. apylinkės narių metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, sausio 27 d. po 9 val. r. šv. Mišių Šv. Trejybės parapijos salėje. Kviečiami visi lietuviai. Darbotvarkėje: valdybos rinkimai, pranešimai, diskusijos. Bus galima susimokėti nario mokestį. Norinčius daugiau informacijos, prašome kreiptis į pirmininką Viktorą Kogelį tel 860-657-9067.

♦**Amerikos Lietuvių Taryba, JAV** LB Boston apylinkė, Tautinės Sąjungos Boston skyrius kviečia visus kartu vasario 17 d. Boston švęsti 90-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės metines! Šventė prasidės 10:30 val. r. iškilmingomis šv. Mišiomis Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, S. Boston. 1 val. p. p. šventė tęsis Lietuvių Piliečių draugijos S. Boston salėje. Prelegentas – Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Audrius Brūzga. Programoje – „Jaunų širdžių ansamblis” su antro Lietuvos išsivadavimo laikotarpio dainomis ir Bostono vyrų sekstetas.

♦**Klaidos atitaisymas. Sausio 10 d.** „Draugo” laidoje, „Draugo” lietuviukų” puslapyje įsivėlė klaida. Redaktorės žodyje apie Sausio 13-ąją – Lietuvos laisvės gynėjų dieną du kartus paminėta, kad įvykiai vyko prieš 16 metų, kas yra netiesa. Sausio 13 įvykiai vyko 1991 metais, t.y. prieš 17 metų. Atsiprašome skaitytojų.

Pasaulio lietuvių centre, Bočių menėje (Lemont) galėsite pamatyti šiuos kino filmus:

sausio 23 d. 2 val. p.p. meninis filmas „Miss Nelaisvė”

Dokumentiniai filmai:

sausio 30 d. „Čepkelių raistas”
vasario 6 d. „Tverečius”
vasario 13 d. „Rozalinas”
vasario 20 d. „Šateikiai” 1 dalis
vasario 27 d. „Šateikiai” 2 dalis.

Maloniai kviečia Socialinių reikalų skyrius.

Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti sekmadienį, vasario 3 d., kasmetinėje organizacijos „**Vaiko vartai į mokslą**” popietėje, Renginys vyks Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje. Pradžia 12:30 val. p. p.

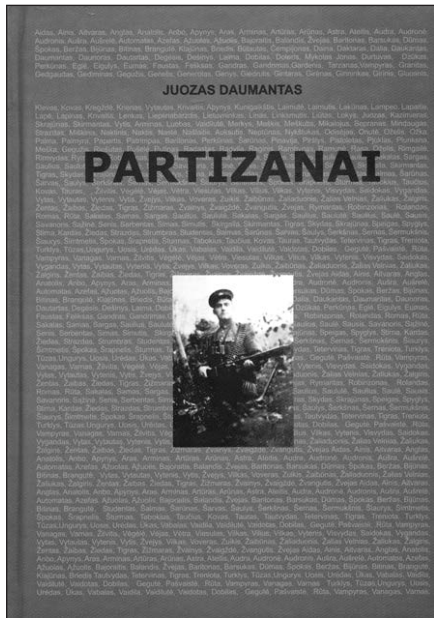
Organizacija nuo 1998 m. remia dienos centrus ir laikinosios globos namus Lietuvoje, kuriuos lanko socialinės rizikos šeimų vaikai. Popietės metu – pranešimai ir naujienos apie organizacijos projektus, apie paramą 9 remiamiems centrams Lietuvoje. Bus rodomas naujas dokumentinis filmas, „Vaikystės žingsniai” apie dviejų remiamų centrų kasdieninį darbą su vaikais.

Nuotraukoje: Kazlų Rūdos centras „Šypsniukas” 2007 m. pavasarį šventė centro dešimtmetį.

Pageidaujančius rašyti **Nacionalinį diktantą** LR generalinio konsulado Čikagoje patalpose **sausio 26 dieną, šeštadienį**, 11 valandą ryte Lietuvos laiku (**3 valandą nakties Čikagos laiku**) ir varžytis dėl raštingiausio užsienyje gyvenančio lietuvių vardo kviečiame registruotis iki sausio 22 dienos. Skambinti LR generalinio konsulado Čikagoje telefonu 312-397-0382 ext. 204 arba parašyti el. paštu: **tadas@ltconschi.org**. Registruojantis prašome nurodyti savo vardą, pavardę, adresą, telefono numerį ir elektroninio pašto adresą. Vietų skaičius ribotas.

„Draugo” knygynėlyje

„Partizanai”

Knygoje atskleidžiamas partizanų organizacinis augimas, santykis su taikiais gyventojais ir priešu, idealai ir politinės-ideologinės nuostatos. Prisiminimai apima ketverius metus – 1944–1948 m. Knygoje daug nuotraukų.

J. Daumanto „Partizanus už geležinės uždangos” 1950 m. Čikagoje išleido Lietuvių katalikų spaudos draugija 500 egz. tiražu. Spaudė „Draugo” spaustuvė. Knyga tapo bibliografinė retenybė. Tad buvo išleisti ir kiti leidimai. Kiekvienas leidimas buvo papildytas vis nauja medžiaga. Pvz., penktajame leidinyje įdėti atsiminimai apie Juozą Lukšą ir jo šeimą. „Priedų” pabaigoje pateikiama išsami J. Lukšo-Daumanto bei „Partizanų” bibliografija.

Knyga buvo išversta į užsienio kalbas. Angliškoji laida buvo palankiai įvertinta.

Penktą leidimą išleido Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras.

Knygos kaina — 34 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridodant 9 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

„Draugo” knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500